Pazartesi
5
İLK TEŞRİN
1942

TAN EVİ
İSTANBUL Ankara caddesi No. 102
TELGRAF ... N° İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
SE... YIL — No. 2562

TAN

GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

FOTO SABAH
İstiklâl Cadd. 289 Beyoğlu - İstanbul
RESİM ATÖLYELERİNDE
Yavrularınızın çektireceğiniz güzel resimleri, onlar için en kıymetli bayram hediyesi olacaktır.

Yağmurlardan Sonra

Şiddetli yağmurlardan sonra şehrin dün sabahki manzarası: Sel basan bir cadde, tramvay bekliyen yolcular ve kısmen sular altında kalan bir meydanlık

Yeni Avrupa Ve Küçük Milletlerin Endişesi

Bu harp, inhisarcı emperyalist devletler arasındaki mücadeleden doğmuş, küçük milletleri bu uğurda silip süpürmüştür. Küçük milletler, bu devlerin kavgasında kendilerine hayat hakkı kalmadığını görüp anlamışlardır. Esasen onlar yalnız yeni nizamdan değil, emperyalist gaye güden her devletten korkarlar. Çünkü emperyalizm mevcut oldukça, küçük milletlere hayat hakkı olmadığını, emperyalizmin inkişaf seyrinden ve tarihinden bilfiil öğrenmişlerdir.

Almanya Propaganda Nazırı Doktor Göbbels "Das Reich" mecmuasında yazdığı makalede, yeni nizamın Avrupada nasıl kurulacağını, büyük küçük Avrupa devletlerinin bu nizama karşı aldıkları vaziyeti incelerken, bu milletlerin yeni nizama itimatsızlıkla baktıklarını, harbin seyri esnasında Alman ordusu tarafından askerî şekilde bertaraf edilen küçük devletleri misal olarak gösterdiklerini, fakat saik ve sebebi birbirine karıştırdıklarını, halbuki ancak Alman zaferine engel olanların ortadan kaldırıldığını söylüyor ve şöyle diyor:

"Tarafsızlığını muhafaza etmeyi münasip gören herhangi bir Avrupa küçük devletinden herhangi bir gayri meşru ve cinal talepte bulunduğumuzu hatırlamıyoruz. Biz ancak bir devlet tarafsızlığını bozduğu ve düşmanlarımıza iltihak ettiği zaman müdahale ederiz. Bunun aksi hal vârit olduğu zaman, İngiltere de ayni şekilde hareket eder ve nitekim müteaddit defalar böyle hareket etmiştir. Bitaraf memleketlerde Mihver devletleri icabında ancak aklı selime müracaat eder mevzu bahis milletler daha akıllıca ve daha az muannidane ve mütereddit hareket etmiş olsalardı, bizce mesele kalmaz."

★ ★

Küçük milletlerin harp muvacehesinde, yeni nizam karşısında endişeye düştüklerini, bu nizama itimatsızlıkla baktıklarını söylemekte doktor Göbbels haklıdır. Bütün Avrupa devletleri (birkaçı müstesna) istilâ altında iken, bu itimatsızlığı taşımakta da hiç şüphe yok ki küçü devletler haklıdır. Doktor Göbbels'e göre bu istilâlar sebep değil, saiktir. Bu devletler saikle sebebi birbirine karıştırıyorlar. Mihver devletleri buraları ancak stratejik bakımdan lüzumlu oldukları için istilâ etmiştir.

Bu iddia karşısında şöyle düşünebiliriz. Acaba Habeşistan mihver devletlerine karşı ne gibi hasmane bir tavır almıştı? Çin, Japon İmparatorluğunun istiklâlini tehlikeye düşürecek bir tecavüze mi geçmişti? Avusturya Almanyanın düşmanlarına iltihak mı etmişti? Arnavutluk, İtalyaya harp mi ilân etmişti? Çekoslovakya, Polonya, Yugoslavya, Alman topraklarını aralarında paylaşmak için, tecavüzi hareketlerde mi bulunmuşlardı? Almanya ile ademi tecavüz paktı imzalayan Sovyet Rusya, bu muahede mevcut iken, Almanyayı arkasından mı vurmuştu?

Geçen hâdiseler bu suallere menfi cevaplar verdi. Doktor Göbbels'in hafızası hafif olabilir, bu hâdiseleri unutabilir, fakat küçük milletler için unutmak, hürriyet ve istiklâllerin...

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 3.

Gayri Meşru Çocuklar Meselesi

Seçilen Komisyon Bir Rapor Hazırlıyarak Baroya Verdi

Boşanma Davalarının Basit Hale Konulmasında İsrar Ediliyor

Medenî kanunun boşanma ve gayri meşrû çocuklara taallûk eden maddelerinde yapılacak değişiklik için bir rapor hazırlamak üzere seçilen ilmî komisyon çalışmalarını bitirmiş ve bu husustaki mufassal raporunu İstanbul Baro reisliğine vermiştir.

Kıymetli ilim adamlarımızdan teşekkül etmiş olan bu komisyon tarafından hazırlanan raporun ana hatları şunlardır:

Bir defa, kanunsuz birleşmelere evlenme formalitelerinin güçlükleri, boşanmaların uzun sürmesi ve külfetli oluşu, gayri meşrû birleşmeler hakkında kanunî müeyyidelerin azlığı sebep olarak gösterilmektedir.

Raporda komisyonun ekseriye...

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 6.

Göring Dedi ki

"Eğer Harbi Kaybedersek Alman Milleti Mahvolacaktır. Herşey Harbi Kazanmamıza Bağlıdır,,

Ablokanın Artık Diş Geçiremiyeceğini Söyliyen Mareşal, Almanyanın 11 Milyon Esir ve İşçiyi Beslediğine de İşaret Etti

Berlin, 4 (A.A.) — Mareşal Göring, hasad bayramı münasebetiyle bugün söylediği bir nutukta hülâsa olarak demiştir ki:

"Bugün harbin dördüncü senesinde bulunuyoruz. Alman milleti için şimdiye kadar vukua gelenlerin en ağırı olan bu savaşta hepimiz için bir tek vazife vardır ki, o da dakika kaybetmeden hedefe doğru gayretlerimize devam etmektir.

Bu sene mahsul buzlarla dolu bir kışın ümit ettiremiyeceği bir derecede bereketli olmuştur. Abluka geçen harpte korkunç bir şey olmuştu. Almanya bugün de Alman çocuklarına tevcih edilen ablukadan muztariptir. Geçen sene mahsul fena olduğu için vaziyet daha müşküldü. Fakat abluka silâhı artık Almanyaya diş geçiremez. Bundan sonra onun kurbanı olacak olanlar daha ziyade İngilizlerdir. İşgal altında bulunan bütün memleketlerde, Belçikada, Hollandada, Fransada, Norveçte bütün ahalinin iaşe maddeleri hususunda ihtiyatları bile mevcuttur. Alman ordusunun işgal ettiği muazzam arazi sayesinde ele geçen fazla mahsulden ilk olarak Alman milletinin müstefit olması lâzımdı ve böyle de yapılmıştı. Umumiyet üzere denilebilir ki, açlık artık bizim için değil karşı taraf aleyhine çalışacaktır."

MAREŞAL GÖRİNG

Mareşal Goering nutkunun alt tarafında, Almanyanın halen altı milyon yabancı işçiyi ve beş milyona yakın

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 5.

SOVYET TEBLİĞİ

Stalingrat Şimalinde

Almanlar, Şiddetli Taarruzlara Rağmen Netice Alamıyor

Ruslar, Büyük Kayıplar Verdirdikten Sonra Bir Mahalli Terketti

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği: 3 eylûlde kuvvetlerimiz düşmanla Stalingrat ve Mozdok kesimlerinde çarpışmıştır.

Diğer cephelerde kayda değer hiçbir değişiklik olmamıştır.

Stalingrat'ın şimalinde

Londra, 4 (A.A.) — Stalingrat şehrinin şimal kısmında fabrikalar ve işçi mahallelerinde şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Düşman, tank, uçak, ve zırhlı kuvvetlerinin himayesinde durmadan taarruz etmektedir. Almanlar meskûn bir mahalli işgal etmeğe muvaffak olmuşlarsa da bu onlara pek pahalıya mal olmuştur.

Şehrin başka bir kesiminde düşman bir iki sokaktan çıkarılmıştır. Stalingradın cenubunda bir kaç gün evvel kaybedilen bir yer dün Ruslar tarafından yeniden alınmıştır.

Leningrad cephesinde son iki

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 5

Tren Hattının Tamiri Yarına Kadar Bitecek

Dün Öğleye Kadar Devam Eden Yağmur Şehrimizde Tahribata Sebep Oldu - Bazı Hatlarda Sabahleyin Tramvaylar İşleyemedi

Ankara, 4 (TAN) — Devlet demiryolları idaresi, Doğançay ile Geyve arasında yağmurlar yüzünden vukua gelen hasarın tamiri ve tıkanan hattın açılması için hâdise yerinde kuvvetli ekipler çalıştırmaktadır. Yeniden bir arıza olmadığı takdirde Ankara, İstanbul tren seferlerinin pazartesi, nihayet salı günü tekrar başlaması kuvvetle muhtemeldir.

Şehrimizdeki Tahribat

İki gündenberi şehrimizde kısa fasılalarla çok şiddetli olarak devam eden yağmur, ancak dün öğleye doğru kesilmiştir. Bu yüzden şehrin alçak semtlerini sular basmış, sabahleyin tramvay seferleri bazı mıntakalarda inkıtaa uğramıştır.

Davutpaşa ve Aksaray semtlerinde bir kısım evlerin zemin katlarını su basmıştır.

Edirnekapıda Acıçeşme ve Altay semtleri, Lânga, Topkapıda Tevekkül hamamı, Taş mektep...

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 7.

Dr. GÖBBELS

Göbbels'e Göre Yeni Avrupa

Nazır, "Bizim İçin Cebir Bahis Mevzuu Olamaz,, Diyor

Berlin, 4 (A.A.) — Hitlerin söylediği son nutuk etrafında mütalea yürüten yarı resmî mahfiller, "bu harpten sonra hiçbir burjuva devlet kalmıyacaktır" diye işaret edilen nokta hakkında diyorlar ki:

"Bu mücadeleden sonra yeni bir dünya meydana gelecektir. Avrupanın bugün yaptığı ihtilâlden sonra eski bir burjuva atavizmleri de ortadan kalkacak, yirminci asrın kanunu yeni nizam olacaktır."

Önümüzdeki cumartesi intişar edecek olan Dass Reich'da Doktor Göbbels'in "yeni Avrupa" başlıklı bir yazısı çıkacaktır. Bu yazısına, "harpten sonra Avrupanın nasıl kurulması gerekeceği hakkında düşmanlarımızın vazıh bir fikirleri yoktur" diye başlıyan Dr. Göbbels, bu mevzuu incelıyerek diyor ki:

"Bu işte bizim tarafımızdan bir cebir asla bahis mevzuu olamaz. Gelecekteki yeni Avrupa, kendisine katılanlara ve ondan hasılat alaplara zarardan ziyade faydaları dokuncak olan bir kurum olacaktır. Yeni Avrupaya katılacak olan millet ve devletler, büyük inkılâplarla dolu olan önümüzdeki senenin şiddetli fırtınaları arasında kurtulmalarına imkân olmıyan ekonomik ve sosyal bir emniyeti yeni nizama karşı nisbeten az tavizlerde bulunmak suretiyle elde etmiş oluyorlar."

Amerika Hariciye Müsteşarı

Türk Gazetecilerini Kabul Ederek Kendileri İle Görüştü

Vaşington, (A.A.) — Son günlerde Birleşik Amerikaya gelen maruf beş Türk gazetecisi dünkü cumartesi günü Mr. Sumner Welles'in basın toplantısında hazır bulunmuşlardır.

Kendilerine "Hoş geldiniz" diyen Mr. Welles, Türk gazetecilerinin Vaşingtona bilhassa müsait bir zamanda geldiklerini söylemiş ve misafirleri. "Atatürkün dehası ve mesai arkadaşlarının yardımı ile kurulan dünyanın büyük demokrasilerinden birinin matbuat mümessilleri" sıfatiyle selâmlamıştır.

Mr. Welles bundan başka, Birleşik Amerikanın Türkiye için beslediği yüksek takdir ve hay...

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 1

Ekrem König Pariste Tevkif Edildi mi?

Ankara, 4 (TAN) — Hariciye Vekâletinin mühür ve resmî antetlerini taklid etmek suretiyle hazırlanan sahte evrakla memleketimiz namına sipariş edilmiş gibi gösterilen tayyareleri Amerikadan alarak İspanya dahilî harbi sırasında İspanyol hükûmetine satan Ekrem König'in Pariste tevkif edildiğine ve memleketimize gönderilmek üzere bulunduğuna dair verilen haber hakkında, malûmatına müracaat ettiğimiz alâkadarlar ademi malûmat beyan ediyorlar.

M. Hitler'in Yeğeni Kanada Hava Ordusuna Giriyor

Ottava, 4 (A.A.) — Hitlerin yeğeni İngiliz doğumlu William Patrick Hitler'in Kanada hava kuvvetlerine intisap etmesi çok muhtemeldir. İngiliz tabiyetinde bulunduğu için Birleşik Amerika ordusuna kabul edilmiyen William, Kanada hava kuvvetlerine girmek kararını verdiği gibi lüzumunda ismini muhafaza edebileceği kendisine tebliğ edilmiştir. Williamın babası Führerin üvey kardeşidir. Anası, William iki yaşında iken babasından ayrılmıştır.

Myron Taylor Londrada

Rooseveltin Mümessili Devlet Adamları İle Temaslar Yapacak

Londra, 4 (A.A.) — Mr. Roosevelt'in papalık nezdindeki hususî mümessili Mr. Myron Taylor dün öğleden sonra Lizbondan uçakla gelmiş, hava meydanında Birleşik Amerika büyük elçisi Mr. Winand tarafından karşılanmış ve sonra Londraya hareket etmiştir.

Reuter'in diplomatik muhabiri, Mr. Taylor İngilterede üç, dört gün kadar kalacağını sanmaktadır. Diğer taraftan, Mr. Taylor'ın İngiliz kabinesi erkâniyle de görüşeceği zannolunuyorsa da, şimdiye kadar herhangi bir buluşma tesbit edildiği hakkında malûmat yoktur. Mr. Taylor pazar gününü istirahatle geçirecektir.

ALMAN RESMÎ TEBLİĞİ

Kafkasyada İki Şehir Zaptedildi

Stalingrat'ın Şimalinde Tahkim Edilmiş Birçok Evler Ele Geçirildi - Cephenin Merkezinde Yeni Taarruzlar Yapılıyor

Berlin, 4 (A.A.) — Alman ordularıı başkomutanlığının tebliği: Kafkasya şimal batı kısmında ormanlarda ve muharebe tesislerinde bulunan birçok mevziler düşman mukavemetine rağmen zaptedilmiştir.

Hava kuvvetlerimiz kendi hareket noktaları karşısında bulunan ve taarruza hazırlanan düşman asker kollarına hücum etmişlerdir.

Terek cenubunda müstahkem mevkiler haline getirilen ve inatla müdafaa edilen Elşotovo ve Werchnijhurp şehirleri hücumla zaptedilmiştir.

Stalingrat şehrinin şimal topraklarında düşman yeniden, tahkim edilmiş birçok evlerden çıkarılmış ve inatla süren çarpışmalardan sonra buralardan atılmıştır.

Kuvvetli hava birlikleri ve hava karşıkoyma topçusu ordu teş...

☞ Devamı Sa. 2. Sü. 7.

Günler Geçerken

"ONDA YAT, ALTIDA KALK!,,

REFİK HALİD KARAY

Şehirde gece hayatının —hem tutum, hem sağlık bakımından— kısaltılması lüzumu hakkında yazılar yazarken ilgili makamların kış basmadan ve kara yeller ak karları savurmadan, tam zamanında karar alacaklarını ummuyordum; gecikiriz, yahut yarım tedbirlerle işi savsaklarız diye korkuyordum. Bütün dükkânlarla eğlence yerlerinin saat 22 de kapanacağını, nakil vasıtalarının da seferlerini yine o saatte bitireceklerini gazetelerde okuyunca sevindim. Zira alınan karar —şayet yazıldığı gibi çıkarsa— evelemeğe, gevelemeğe gelmez, keskin ve tok, tam istenilen şekildedir, başka kararlara örnek olmağa bile değer. Biz o kararla elektrik fabrikasında birkaç ton kömürden değil, daha ziyade insan vücudundan da kandan ve kaloriden tasarruf edeceğiz. Gece yarılarına kadar zehirli hava ile dolu dam altlarında pinekliyen, sonra, birdenbire sıfıraltı bir soğuğa çıkarak bekleme yerlerinde göğsünü tipiye veya sulu sepkene vererek çivi kesen bir adamın —hele pahalılık yüzünden iyi beslenmemiş ve giyinmemiş ise— hali nice olur? Ve böylesinden ertesi günü verimli bir iş nasıl beklenebilir?

Demek ki yeni kararla kömürden çok, insandan ve işten de kazanacağız. Ayrıca, artık İstanbulun hemen hemen tek nakil vasıtası olan tramvay arabaları biraz daha dinlenecek, gittikçe elde edilmesi güçleşen vatman ve biletçiler de iki buçuk saat önce istirahate kavuşacak. Geçen yıl, karda kıyamette, tâ Fatihten, Edirnekapıdan, Mecidiyeköyünden ve şehir dışı yerlerden kalkıp Beyoğlu Sinemalarına, tiyatrolarına gelenlerin gece yarılarından sonra katlandıkları fedakârlığa acır, aldıkları zevkin fedakârlığa değmediğini görür, şaşar ve kızardım. Bu yıl, herkes eğlencesine erken başlıyacak ve sıcak yatağına vaktinde kavuşacak. Göreceksiniz ki önceleri azıcık yadırgasak sonradan —birkaç azılı sarhoş, kumarbaz ve haylaz meclisimizden dışarı— çoğumuz pek memnun kalacağız ve karara gayet iyi alışacağız.

"Onda yat, altıda kalk!" sözü bir Fransız öğüdüdür. Hem elektrik fabrikasında, hem vücut makinesinde yakacak kömür azalırsa o söz yalnız bir tek milletin sıhhat ve tasarruf öğüdü olmakla kalmaz, harp zamanının umumî bir düsturu hükmüne girer ve hepimize uymak ve alkışlamak düşer.

Kupa Maçlarına Başlandı

Almanyaya gidekek oyuncuları seçmek için yapılan maçtan bir görünüş (Spor haberleri 2 nci sahifemizdedir)

ÖLÜMDEN BETER

No. 129 — Yazan: *MAHMUT YESARİ*

Ayağa kalkmış, elleri arkasında dolaşarak tekrar ediyordu:

— Bir kadın, araya koyamadık.. Hatamız burada.. Araya bir kadın koysaydık, işlerin şekli değişirdi.. Bir kadın, araya koyamadık.. Sen, hâdiselerin içinde idin, Ben başı boş, işsiz oturuyordum. Benim düşünmem lâzım gelirdi.

Gerilen sinirlerim gevşemeğe başlamıştı. İçim yorgundu:

— Fazla teessüre kapılıyoruz. Fatma, kapalı yaşamıyor ki... Açıkta, ortada. Onu, muhakkak göreceğiz.. Yalnız, biraz uzadı.

Ali Nafiz, yüzünü buruşturdu:

— Çok uzadı Araya yıllar girdi. Hiç bu kadar uzamıyacaktı. Oldu bir kere.. Bundan sonrası için gözümüzü açalım.

— Artık bir çekinme tarafı da yok.

— Sakın ha! Açık hareket edeceksin. Sonra nezakete vurma. Artistlerle bemen ahbap ol. Onlara rakı ziyafeti çek. Her türlü ikramda bulun hepsi senin adamın olurlar.

— Ben, Trabzona gidiyorum, değil mi?

Ali Nafiz, hiddetle güldü:

— Sorduğun şeye bak! Elbette gidiyorsun. Onlar, orada bir kaç gün kalacaklar. Celil Tahir, evvelden peylemiş. Onun için sağlam gidiyor. Sen, dört beş gün sonra gideceksin. Onlara karşı katiyyen çekingen durmıya çaksın. Hemen yanlarına gider, konuşursun.

— Şimdi düşüneceğimiz başka bir mesele var. Fatma; tiyatroculuğa merak sarmış. Bırakmak istemezse; ne yapacağız?

— Önce; üzerine düşme.

Bu; beni düşündürmüştü:

— Yâni onlarla beraber mi dolaşayım?

Ali Nafiz, başını sallıyordu:

— Elbette... Suyun akıntısına gideceksin. Sen de Fatma ile beraber dolaşırsın..

— Aktörlerle bir arada mı?

— Ne olur? Onlar eğlenceli insanlardır. Hiç canın sıkılmaz. Sahneye çıkacak değilsin ki.. Pis pis düşünmektense eğlenirsin. Fatmanın merakı da geçer. Kurtulursunuz. O zaman, İstanbulda ev kurar, keyif çatarsın. Sen, hep bildiğini okuma. Fatmanın ahlâkı bir hayli değişmiş. Onu, idare edeceksin.

Ali Nafiz, doğru söylüyordu. Fatmanın zıddına gitmek de olmazdı. Vaziyet icabı, aktörlerle düşüp kalkacak, canciğer olacaktım. Bunun, korkulacak ne tarafı vardı? Oyuna çıkmıyacaktım. Kendi aralarına girdiğim için, benimle alay da etmezlerdi. Fazla arkadaşı olan bir insan değildim. Neden çekiniyordum?

Trabzona gitmeden, bunları düşünerek kendime kuvvet veriyordum. Altı gün sonra kalkan vapura bindim. Avcı biçimi esvabı giymemiştim. Neşeliydim. Trabzona çıkınca ilk işim, bavulumu bir otele bırakıp şehirdeki tiyatro ve sinemaları aramak oldu.

Celil Tahirin ilânlarını göremedim. Ertesi gün, tekrar bakacaktım. Gece, otelin garsonuna sordum:

— Burada tiyatro yok mu?

Garson, pek oralı değildi:

— Her zaman bulunmaz.

— Nasıl her zaman bulunmaz?

— Temelli bulunmaz. Gelir, giderler. Ama, çoğu İstanbuldan gelir.

— Bu yakından gelen olmadı mı?

— Düne kadar bir kumpanya vardı. Çalgılı, şarkılı idi; dolup dolup boşaldı.

— Bu kumpanya ne oldu?

— Dün, Samsuna gittiler.

Benim için söyliyecek bir şey yoktu. Dudaklarımın arasından:

— Samsuna mı?

Diyebildim. Uyuşup kalmışım.

Tallsizlik yakamı bırakmamıştı. Trabzonda, günlerce Samsun postasına bekledim. Samsunda:

— Buraya, öyle bir kumpanya gelmedi! Dediler.

Artık bütün işlerim kesilmişti. Ümitsiz, bitkin, ezik bir halde İstanbula dönüyordum.

İstanbulda Ali Nafizi bulmuştum. O, benden ziyade sarsıldı:

— Bu kadar aksilik olmaz.

Söyleniyor, küfrediyordu.

Yavaş yavaş sinirlerine hâkim olmuştu:

— Evvelâ; yapacağımız şeylere karar vermeliyiz. Otelde yaşamak olmaz. Hemen bir möbleli apartmana çıkalım. Sonra, artistlerin kahvesine uğramayı unutmıyalım. Orada Celil Tahirden haber vardır. Celil Tahir, belki İstanbuldadır. Bunu kolayca anlarız.

Ali Nafizin dediği çıkmıştı. Artistlerin kahvesi imdadımıza yetişti. Celil Tahır, İstanbuldaymış.

(Devamı var)

Karne Usulü Kalkan Yerler

İki Günlük İhtiyacı Vali Temin Etti

Belediye hududu dışındaki kazalardan karne usulünün kaldırılması üzerine, buralardaki fırınlara Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından verilmekte olan unun kesilmesi hakkındaki karar henüz kaldırılmamıştır. Bu hususta Ankaradan emir beklenmektedir.

Diğer taraftan, buralardaki halkı ekmeksiz bırakmamak için Vali Lûtfi Kırdar bu kazaların iki günlük ihtiyacını karşılamak üzere 52 cuval un verdirmiştir. Halbuki bu miktar, ihtiyacının bir kısmına tekabül ettiği için bir kısım kimseler ellerindeki karnelerle diğer mıntakalardan ekmek tedarik etmişlerdir.

Vaziyet, bir iki gün içinde kati bir karara bağlanacaktır.

Sahte Kaymakam Hapse Mahkûm Oldu

Sahte diploma ile kendisini kaymakam tayin ettirmekten suçlu Kemal Etizer'in Ankarada görülmekte olan muhakemesi bitmiş ve Kemal iki sene on bir ay hapse mahkûm edilmiştir.

Bir Fabrikada İki Amele Yaralandı

Dün sabah saat 10,50 de Eyüpte Feshane fabrikasında çalışan amelelerden Fethi ve Mehmet bir kalıp dökerlerken kalıp patlamıştır. Ağırca yaralanan iki amele de hastaneye kaldırılmıştır.

Ressamlar ve Heykeltraşlar Birliği Kuruldu

Bütün ressam ve heykeltraşların bir araya gelerek kurdukları cemiyet ilk toplantısını Eminönü Halkevinde yapmıştır. Bu toplantıda idare heyeti reisliğine ressam İbrahim Çallı, âzalıklara Mahmut Cuda, Cemal Tollu, Halil Dikmen, heykeltraş Hüseyin, Selim Turan, Ayetullah Sümer, haysiyet divanına da Cevat Dereli, Nurullah Berk, Zeki Faik İzor seçilmişlerdir.

Cemiyet ikinci toplantısını önümüzdeki Cumartesi günü yine Eminönü Halkevinde yapacaktır.

Dağcılık Klübünün Binası

Dağcılık, eskrim ve tenis klübü için yeni bir bina inşa edilmektedir. Bu binanın temel atma merasimi dün Vali Dr. Lûtfi Kırdar tarafından yapılmıştır.

Eyüp Halkevinde, halk mümessilleri mebuslarla görüşüyorlar

İstanbul Mebusları

Eyüp ve Bakırköy Kazalarında da Halkla Görüştüler

İstanbul mebusları, dün de halkın dileklerini dinlemiye devam etmişlerdir.

Sabah saat 10 da Eyüp Halk Partisinde yapılan toplantıda birçok temenniler öne sürülmüştür. Bunlar arasında kazada bir lise açılması, memurlara dağıtılacak gıda ve yakacak maddelerinden halkın da istifadesinin temini, Eyüpteki verem dispanserinin genişletilmesi ve bozuk olan yolların tamiri gibi dilekler de vardır.

Mebuslar saat 14 de Bakırköyüne gitmişlerdir. Buradaki temaslarda pahalılıkla mücadelenin şiddetlendirilmesi, yakacak maddelerinin kolaylıkla temini imkânlarının hazırlanması, tohumluk verilmesi ve tarlalardaki mahsulün korunması istenilmiştir.

Bir köylü, halka verilen 42 ton tohumluğun ihtiyacın dörtte birini bile karşılamadığını söylemiş, Bakırköy kazasından karne usulünün kaldırılması neticesi olarak eldeki tohumluk mahsulün ekime kullanılacak yerde ekmek için harcanacağını, bu cihetlerin de gözönüne alınması lâzım geldiğini söylemiştir.

Mebuslarımız, bugün de Sarıyer ve Beykoz halkının dileklerini dinliyeceklerdir.

Belediye Seçimi

Vilâyet dahilinde Belediye seçimlerine dün de devam edilmiştir. Havanın yağmurlu olmasına rağmen halk semt semt sandık başlarına giderek reyini kullanmıştır. Seçimler bu aym onunda bütün mülhakatta ikmal edilmiş olacaktır.

DİKKAT :

Söylenen ve Yazılanla Yapılan Birbirine Niçin Uymuyor?

Semirkent'de oturan bir vatandaş kendi tarlasından aldığı mahsulden — yüzde yirmi beşini devlete verdikten sonra — serbestçe satmak hakkına bile malik olduğu, geri kalanından iki kilosunu bulgur yapıp İstanbuldaki babasına göndermek istemiş. Fakat müsaade etmemişler.

Aradan birkaç gün geçince gazetelerde bir şehirden diğer bir şehire erzak naklinin serbest bırakıldığına dair olan havadisi okumuş, bu sefer hazırladığı iki kilo bulgura iki kilo da erişte katmış, Fakat yine müsaade etmemişler. Şimdi bu vatandaş diyor ki:

"— Yüzde yirmi beş mükellefiyetimi tamamen ödedim. Elimde kalan mal, dilediğim gibi sarfetmek hakkını haiz olduğum maldır. Gönderdiğim dört kiloluk erzakı alacak olan tüccar veya esnaf değil, kendi öz babamdır. Hareketimiz bir şehirden bir şehire erzak nakli bile telâkki edilemez. Nihayet bir evin bir odasından o evin mutfağına yemek malzemesi göndermek gibi bir şeydir. Ben, babama dört kilo pilâvlık gönderemedikten sonra bütün bir yıl çalışıp kilolarca buğdayı kim için ve niçin istihsal etmiş olabilirim?,,

Sualin cevabını vermek bize değil, alâkadarlara düşer.

Kaloriferler İçin Bir Talimatname Hazırlanıyor

Ankara, 4 (TAN) — Haber aldığımıza göre, bu yıl kışa girerken, saatler geri alınmıyacak, yaz saati devam ettirilecektir.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre, bu sene gerek resmî ve gerek hususî binalarda kaloriferler havalar soğumadan yaktırılmıyacaktır. Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti kaloriferlerin ne zaman yakılması lâzım geleceği hakkında bir nizamname hazırlıyacak ve bu hususta belediyelere lâzım gelen direktifleri verecektir.

Ticaret Vekâletinde Tayinler

Ankara, 4 (TAN) — Ticaret Vekâleti dış ticaret idaresi reis muavinliğini bir müddettenberi vekâleten yapmakta olan Fikri İçer bu defa bu vazifeye asaleten tayin edilmiştir.

Roma Büyük Elçimiz

Birkaç aydanberi mezunen şehrimizde bulunan Roma Büyük Elçimiz Hüseyin Ragıp Baydur tayyare ile İtalyaya dönmüştür.

SPOR

KUPA MAÇLARINA DÜN BAŞLANDI

Almanyaya Gidecek Takımı Seçmek Üzere Dün Bir Ekzersiz Maçı Yapıldı

Kupa maçlarına dün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında başlanmıştır Fenerbahçe stadında ilk olarak Davutpaşa ile Demirpsor karşılaşmışlar ve Davutpaşa oyunu rahat bir şekilde ve 8 - 3 kazanmıştır.

Bundan sonra Beykoz ile Rumelihisar arasında yapılması lâzım gelen maç, Rumelihisarın gelmemesi üzerine Beykozun hükmen galibiyeti ile neticelenmiştir.

Beykoz takımı bu vesile ile Fenerbahçeli bazı oyuncuların soyunması üzerine bir idman yapmış ve oyun 6 - 1 Sarılâcivertlilerin üstünlüğü ile bitmiştir.

Nihayet sahaya Almanyaya gidecek takımı seçmek üzere yapılacak maçta oynıyacak oyuncular çıkmışlardır.

Hemen işaret etmemiz gerektir ki böyle mühim bir seyahate iştirak edecek bir takımın idman maçı dünkünden çok daha ciddî telâkki edilerek yapılmalıdır.

Dün oyuncular sahaya son senelerde görülmemiş bir lâübalilik içinde ve dakikalarca fasıla ile çıkıp vuruşlar yapmışlar, aralarında oynamışlar, bazıları sahada oturmuş, idareciler de soyunduracak bazı oyunru aramak zorunda kalmışlardır.

Davet edilen bir kaç futbolcünün gelmemesi üzerine İstanbulsporun yaşlı antrenörü bile soyunmuş ve idman bu şekilde yapılmıştır.

Kırmızı beyaz takımın üstünlüğü ile 5 - 2 biten bu oyunda genç sol açık İbrahim, bek Murat, sol açık ve santrfor oynıyan Şükrü, yan haf Hüseyin tçmayüz etmişlerdir.

Dün edindiğimiz intibaa göre haftaya Almanyaya hareket edeceği evvelce ilân edilmiş olan İstanbul muhtelitinin muhtelif hatları kadrosu herhalde şöyle olacaktır.

Kaleci kadrosu: Cihat. Mehmet Ali Bekler: Faruk, Salim, Murat, Haflar: Esat, Enver, Ali Rıza: Hüseyin. Forvetler: Fikret, Hakkı, Seref; Şükrü: Halit: Arif: Melih.

Şeref stadında

Seref stadında yapılan kupa maçları neticeleri de şöyle olmuştur: Evvelâ Anadoluhisar ile Topkapı karşılaşmışlar, birinci devreyi 3 - 2 galip bitiren Anadoluhisarı ikinci devrede iki sayı daha yapmış ve maçı 5-2 kazanmıştır.

Bundan sonra Taksim ile İstiklâl karşılaşmışlar ve Taksim maçı 4 - 1 kazanmıştır. Eyüp Beylerbeyi arasındaki maç Beylerbeyinin sahaya çıkmaması üzerine Eyübün hükmen galibiyeti şeklinde netice vermiştir.

At Yarışları

Ankara, 4 (TAN) — Geçen hafta başlıyan Ankara at yarışlarına ipodromda bu hafta da devam edilmiştir. Neticeler şöyledir:

BİRİNCİ KOŞU — Rakip bulunmadığı için Sifkap tek başına koşmuştur.

İKİNCİ KOŞU — Halis kan arap atları arasındaki bu koşuda Tomurcuk birinci, Tarzan ikinci; Can üçüncü gelmiştir. Müşterek bahis ganyan 170; pläseler 140: 200; 335 kuruş vermiştir.

ÜÇÜNCÜ KOŞU — İngiliz tayları arasında idi. Beklenmedik bir netice verdi. İlhami Aytaç'ın Nilüferi birinci; Varadin ikinci; Destegül üçüncü oldu. Müşterek bahis: Ganyan 2400; pläseler sırasiyle 740; 220 kuruş verdi.

DÖRDÜNCÜ KOŞU — Üç yaşında İngiliz atları arasında idi. Birinciliği Buket; ikinciliği Davalaciro; üçüncülüğü Gungadin kazandı. Müşterek bahis: Buket ve Demetin ganyanı 255; Buket plâse 170; Davalaciro plâse 230; Gungadin plâse 200 kuruş verdi.

Üçüncü dördüncü koşular arasındaki çifte bahis: Nilüfer - Buket kombinezonu 6970 kuruş verdi.

Son koşuyu Elhan kazandı ve ganyan 115 kuruş verdi.

RAMAZAN : 24

5/10/942 Pazartesi

Evkat ezanî	Vasati		Evkat ezanî	Vasati	
Güneş	12.12	7.00	Akşam	12.00	18.47
Öğle	6.15	13.02	Yatsı	1.30	20.17
İkindi	9.31	16.20	İmsak	10.33	5.21

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30 Program
7.32 Spor
7.40 Haberler
7.55 Orkestra
12.30 Program
12.33 Müzik
12.45 Hberler
13.00 Türküler
18.00 Program
18.03 Fasıl heyeti
18.45 Dans orkest.
19.30 Haberler
19.45 Serbest
19.55 Şarkılar
20.15 Radyo gazetesi
20.45 Marş öğreniyoruz.
21.00 Konuşma
21.15 Müzik
21.30 Konuşma
21.45 Orkestra
22.30 Haberler
22.45 Kapanış.

GECE GELEN HABERLER

Mr. Sumner Welles

Türk Gazetecilerini Kabul Ederek Kendileri İle Görüştü

Baştarafı 1 incide

ranlık duygularını da ifade etmiştir.

Mr. Roosevelt ile mülâkatın tafsilâtı

Vaşington, 4 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri reisi Mister Roosevelt, Türk gazetecilerini kabul etmiş ve onlara "Hoş geldiniz" demiştir. Mister Roosevelt, misafir gazetecilere Türkiyeye karşı duyduğu alâkadan bahsettikten sonra, memleket dahilinde yaptığı son seyahati anlatmış ve sözlerine şunları eklemiştir:

"Bu bölgeleri siz de gezeceksiniz. Benim gördüğüm dikkate değer şeyleri görmekten memnun kalacağınızı zannediyorum.,,

Şükrü Esmer, bu görüşmeden sonra gazetecilere demiştir ki:

"Devlet Reisi tarafından kabul edilmek şerefini kazanmaktan çok mütehassis olduk. Mister Roosevelt'in şahsiyeti üzerimizde büyük bir tesir bırakmıştır. Türkiyeye ait işlerde derin bir bilgiye sahip olan Amerika Devlet Reisi bize çok samimî şekilde muamele etti.,,

*

Vaşington, 4 (A.A.) — Türk gazetecileri şerefine bir ziyafet verilmiştir. Bu ziyafette Türkiyenin Vaşington Büyük Elçisi Münir Ertegün ile Amerika Hariciye Nazırlığının yüksek memurları ve diğer bazı yüksek şahsiyetler hazır bulunmuştur. Türk gazetecileri kongre sarayını gezecekler, Ayan ve Mebusan Hariciye Encümenlerinin Reislerini ziyaret edeceklerdir. Misafirler Mister Hull ile de görüşeceklerdir.

Memduh Şevket Esendal Urfaya Vardı

Urfa, 4 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi genel sekreteri Memduh Şevket Esendal refakatinde birinci genel müfettiş Abidin Özmen olduğu halde dün buraya gelmişitr. Genel sekreter, dün Halkevinde gençlerle görüşmüş, bugün de dileklerini tesbit eylemiştir. Genel sekreter Salıya kadar burada kalacak ve buradan Gaziantebe gidecektir.

İşgal Altındaki Fransada

Tayyareden Atılan Yangın Baloncukları Tahribat Yapıyor

Vichy, 4 (A.A.) — Bir kaç zamandanberi, ezcümle işgal altındaki Fransada büyük sayıda mahsul ve zahire ambarları yangınları atmaktadır. Polisin yaptığı incelemeler, bu kabil suikastlarda mütehassıs mücrimlerin tevkifleriyle neticelenmiştir. Bunlar, İngiliz donanmasının yardımı ile Fransız kıyılarına taşınmış ve çıkarılmış beynelmilel komünistlerdir.

İşgal altında olmıyan Fransız topraklarında da uçaklar tarafından atılmış ve içinde yangın çıkaran kundakları taşıyan küçük baloncuklar bulunmuştur. Bunlar bilhassa; Aveyron, Charente, Correze, Creuse, Gersindre et Loire, Lot; Puy-de-Dome, Tarn ve Garonne, Saone et Loire ve Haute Vienne vilâyetlerinde ele geçirilmiştir.

Yapılan incelemeler, bu baloncukların her birinin 20-25 santimetre mühitinde ve 20 santimetre yüksekliğinde üstüvane şeklinde madeni kapları ihtiva ettiğini meydana çıkarmıştır. Bu kaplarda bir ilâ üç litre benzin veya yangın çıkaran başka akar yakıt maddeleri bulunmakta ve bazan da yağlı paçavralar ve tahta parçaları taşıyan torbacıklara rastlanmaktadır. Bunlara, ağır ağır veyahut elektrik cereyanı temasıyle veya bir çarpışla ateş veren otomatik bir cihaz eklidir. Kapların ait kısmında 40,50 metre uzunlukta ince madenî teller veya 100 metre kadar uzun yağlı ipler takılmıştır. Bu baloncukların bazılarının üstünde "U. S. patend" veyahut "Made in England,, gibi yazılar bulunduğu görülmüş ve bunların İngiliz mamulâtı olduğunda şüphe kalmamıştır.

Fransız halkının bu derece acı bir şekilde yiyecek yoksuzluğu çekdiği sıralarda Moskova ve Londra müşterek ajanlarının halkın elinde bulunan yiyecek kaynaklarını tahrip ve imhaya matuf hırsları, askerî harekât sahalarından uzakta olan Fransız halkının mahrumiyetlerini haksız olarak fiilen arttırmaktan başka hiç bir neticeye varamıyacaktır.

Yeni Avrupa ve Küçük Milletlerin Endişesi

Baştarafı 1 incide

elden gittiğini gördükleri halde yeni nizama karşı itimat beslemek imkânı var mıdır?

★ ★

Küçük milletleri endişeye düşüren, itimatsızlığa sevkeden sadece bugünkü istilâlar değildir. Yeni nizam liderlerinin bugüne kadar ortaya koydukları "Büyük Almanya İmparatorluğu", "Hayat Sahası" "Kıta Unite'si" iddialarıdır. Bu iddiaları M. Hitler'in kitabında, nazizm nazariyecilerinin eserlerinde, doktor Funk'un programında gördükleri, ve hâdiselerin seyrinde bilfiil müşahede ettikleri içindir ki, küçük milletler bu nizama karşı itimat beslemiyorlar.

Bundan başka bugünkü harbin sebebini küçük milletler öğrenmiştir, öğrenmiyenleri varsa bu harpte onlar da öğreneceklerdir. Almanya 1914 harbinde mağlûp olduktan ve Avrupa kapitalizmi ve emperyalizmi karşısında kendi büyük sanayii parasız ve ham maddesiz kaldıktan sonra, bu büyük sanayi memleketinin genişleme ihtiyaçları arttı. İtalya ve Japonya da aynı vaziyetteydi. Mihver ittifakı bu devletlerin gaye birliğinden doğmuş bir ittifaktır. Bu devletlerin iktısadî sahada rakibi İngiltere, Fransa, Amerikaydı. Bu rakipleri ortadan kaldırmadıkça, mihver devletlerinin büyümesine imkân yoktu. Bu sebeple bu devletlerle birkaç müstemleke üzerinde yapılacak anlaşma, meseleyi kökünden hal. letmiyen, muvakkat bir anlaşma idi. Avrupada kapitalizm inhisar devresine girmişti. Bu pazarları inhisar altına alan devletin rakiplerini ortadan kaldırması, emperyalizm şartları içinde bir zaruretti. Bu harp inhisarcı emperyalist devletler arasında ki mücadeleden doğmuş, küçük milletleri bu uğurda silip süpürmüştür. Küçük milletler, bu devlerin kavgasında kendilerine hayat hakkı kalmadığını, şu veya bu emperyalist devletin hayat sahası, nüfuz mıntakası olmak felâketine maruz kaldıklarını görmüş, bilfiil tadını tatmışlardır.

★ ★

Nazi Almanya rakiplerini ordan kaldırmak için bütün Avrupaya hâkim olan bir sistemle, büyük Alman İmparatorluğunu kurmak isterken, Japonya Güneş İmparatorluğu ismi altında Asya kıtasına hâkim olmak iddialarıyle ortaya çıkmıştır. Alman Nasyonal Sosyalist nazariyecileri, devlet adamları mütemadiyen bu hâkimiyetin üstün ırk olan Almanyaya ait olduğunu ilân etmişlerdir Alman Nasyonal Sosyalizminin nazariyecilerinden olan Feder şöyle diyordu:

"Üçüncü Alman İmparatorluğu müstakbel hıristiyan âleminin İmparatorluğu olacaktır. Bu İmparatorluk orta çağda mevcut olan ve Bismarkın tasavvur ettiği şahane İmparatorluğun bir devamı olacaktır.,,

National Socialist Political (Sayfa: 26, A. B. C.)

Diğer nazariyeciler ve devlet adamları bu Avrupa inhisarını programlariyle ilân etmişlerdir.

Küçük milletler, yalnız yeni nizamdan değil, emperyalist gaye güden her devletten korkarlar ve korkmakta haklıdırlar. Çünkü emperyalizm mevcut oldukça, küçük milletlere hayat hakkı olduğunu, emperyalizmin inkişaf seyrinden ve tarihinden bilfiil öğrenmislerdir.

Dr. Göbbels, "bitaraf memleketlerde, mihver devletleri icabında aklı selime müracaat eder. Bu milletler daha akıllıca hareket ederlerse mesele kalmaz" diyor. Bundan çıkan bir mana da sudur: Bu devletler, Alman taleplerini gönül hoşluğu ile kabul etmezlerse bu nizama cebirle girerler.

İşte, küçük milletlerin itimadını sarsan ve endişesini arttıran da budur.

TAN

İthalât Birliklerine Kimler Girecek?

Ankara, 4 (TAN) — Bütün ithalât tâcirlerinin yeni ithalât birliklerine girmesi mecburî tutulduğundan, sınaî müessese sahiplerinin birliklere girip girmiyeceği hakkında tereddüt hasıl olmuştu. Bu defa İktisat ve Ticaret Vekâletleri, kendi sınaî müesseseleri için iptidaî madde ve malzeme ithal edecek olan müessese sahiplerinin birliklere girmelerine lüzum olmadığını alâkadarlara bildirmişlerdir.

SOVYET TEBLİĞİ

Baştarafı 1 incide

gün zarfında Almanlar 44 uçak kaybetmişlerdir.

Voronej'de taarruzlar

Moskova, 4 (A.A.) — Moskova radyonunun bildirdiğine göre, Almanların Voronej cephesi kesimlerinden birinde yaptıkları büyük bir taarruz püskürtülmüş ve düşman ağır kayıplara uğramıştır. Başka bir kesimde Ruslar, bir Alman grubunu kuşatmışlardır. Bu grup bir gün evvel nehrin doğu kıyısına ulaşmış bulunuyordu. Almanlar nehre dökülmüşler ve 400 ölü vermişlerdir.

Sovyet ek tebliği

Moskova, 4 (A.A.) — Sovyet ek tebliği: Stalingrat çevresinde Alman taarruzları püskürtülmüştür. Rus topçusu 200 Alman askeri öldürmüstür. Stalingrat cenubunda bir Rus birliği beşinci Rumen alayını bozguna uğratmıştır Şehrin şimal batısında Ruslar, müdafaa hareketleri sırasında bir Alman müstahkem mevziini almışlardır.

Kafkasyada Mozdok çevresinde çarpışmalar, dün Almanların girmiş bulundukları meskûn bir mahal yakınlarında devam etmektedir.

Görüna Diyor ki

Baştarafı 1 incide

harp esirini beslemek mecburiyetinde bulunduğunu bildirmiştir

İngiliz hava akınları

Bundan sonra İngiliz hava kuvvetlerinin yaptığı tethiş akınlarından bahseden Mareşal Goering bu hususta söyle demiştir:

"Yüz veya ikiyüz tayyare tarafından yapılan bombardımanların husule getirdiği tesirleri bilmez değilim. Bu taarruzlar neticesinde bir çok masumların kurban gittiğine de vakıf bulunuyorum. Alenen iddia ediyorum ki İngiliz tayyarecileri askerî hedeflere hücum etmemek için emir almışlardır. Elimize geçen İngiliz vesikaları bu iddiamı isbat edecek mahyettedir. Alman medeniyetinin muhteşem eserlerine karşı yapılan bu tahrip hücumları aynı zamanda Avrupa ve hattâ dünya medeniyeti için de muazzam zararlar husule getirmektedir. Bu tahribata karşı bütün nefretimi bildirmekle beraber aynı zamanda diyorum ki: "Düşman sarkta mağlûp edilecektir. O zaman İngilizlerle karşı karşıya kalacağız.,,

Maresal sözlerini söyle bitirmiştir:

"Ey Alman milleti, eğer harbi kaybedecek olursan mahvolursun. Eğer yenilirsen yahudi esareti altına düşersin. Milletimizin hürriyeti, devletimizin azameti harbi kazanmamıza bağlıdır.,,

Gayri Meşru Çocuklar Meselesi

Baştarafı 1 incide

ti, evli olmıyan kimselerin karı koca gibi devamlı surette yaşamalarının kanunî suç sayılması lâzım geldiği noktai nazarını kabul etmekte; geri kalan aza ise, ferdî hürriyete müdahaleye kalkışmanın doğru olamıyacağı fikrini kabul etmektedir. Evli kimselerin metres hayatı yaşamaları takdirinde müddeiumumîlerin resen zina davası açmaları hakkındaki teklifi komisyon mahzurlu ve tehlikeli bulmuş ve buna taraftar olmamıştır.

Komisyon, nikâhsız yaşamada, ölüme bağlı tasarrufların da hükümsüz sayılması ve bekârlık vergisi gibi kayıtlarm da müessir bir tedbir olamıyacağı kanaatini izhar etmiştir.

Vasi ve velinin muvafakatiyle kız kaçırıldığı takdirde, takibat yapılmamasına dair olan Türk ceza kanununun 430 uncu maddesi hakkındaki temyiz mahkemesi içtihadının ortadan kaldırılmasını evlenme vâdiyle izalei bikirden mütevellit davalarda hâdisenin vukuu ile başlıyan altı aylık müruru zamanın evlenmeden vaz geçme tarihinden itibaren başlaması muvafık olacağını, sağlık raporlarına çok itina edilmesini, ilân müddetinin üç güne indirilmesini teklif eden komisyon, boşanma davalarının behemehal basileştirilmesi üzerinde ısrar etmiştir.

Raporda, geçinemiyen birçok ailelerin ayrılmak zorunda kalınca, kanunî bir ayrılık sebebi sayılan geçimsizlik hususunda mutabık kalarak mahkemeye bazan uydurma mazeretler göstermek ve yalancı şahit dinletmek mecburiyetinde kaldıkları beyan edilmekte, sulh teşebbüslerinin ise tamamen kaldırılması ileri sürülmektedir.

Nesebî sahih olmıyan çocuklar hakkında da komisyon, 2330 sayılı af kanunu ile yapıldığı yeniden bir kanun çıkararak, aftan sonra doğan bu kabil çocukların medenî durumlarının da düzeltilmesini, fakat bunun son olduğunu ve bundan sonra böyle bir af çıkarılmıyacağının da tasrih edilmesini teklif etmiştir.

M. Maisky'nin Stokholm'e Tayini Haberi Mevsimsiz

Londra, 4 (A.A.) — Sovyet Rusyanın Stokholm Orta Elçisi Madam Kollantainin ağır hasta olduğu ve yerine Sovyetlerin Londra büyük elçisi M. Maiskinin tayin edildiği hakkında dün Alman resmî ajansı tarafından verilen haber Londranın mesul makamlarınca ciddî telâkki edilmemektedir.

ALMAN TEBLİĞİ

Baştarafı 1 incide

killerini desteklemişlerdir. Başka savaş uçakları düşman tekviye muvasala yollarını tahrip etmiştir. Büyük sayıda düşman yük trenleri yok edilmiştir. Volgada bir motörlü gemi batırılmıştır. Volga doğusundaki Sovyet topçu mevzilerine ve hava alanlarına bombalarla gece taarruzları yapılmıştır.

Cephenin merkez kesiminde hücum kıtalarımız başarılı taarruzlar yapmışlardır.

İlmen gölünün cenup doğusunda kuvvetlerimizin teşebbüsleri yeni başarılar elde etmiştir.

Voronej kesiminde

Berlin, 4 (A.A.) — 2 İlkteşrinde Voronej şimalinde çarpışmalar yeniden şiddetlenmiştir Alman başkomutanlığı, Alman kuvvetlerinin yaptığı mahallî müdafaa savaşları sırasında Sovyet taarruzlarını püskürttüklerini bildirmektedir.

Topçu, uçak bombaları ve göğüs göğüse çarpışmalarda 17 düşman tankı tahrip edilmiştir.

Yağmurlardan Sonra

Baştarafı 1 incide

Şehremini, Beşiktaşta Dolmabahçe, Tophane, Kuruçeşme, Ortaköyde, Gazi Osman paşa okulunun önü sular altında kalmıştır.

Bazı basık meydanlarda biriken suların irtifaı bir metreyi bulmuştur.

Edirnekapı, Topkapı ve Yedikule tramvayları saat 9.15 e kadar işliyememiş, Beşiktaş hattında ise 8.30 a kadar sefer yapılamamıştır. Bebek hattına gelince Eminönü - Bebek arabaları, Ortaköyde sellerin sürüklediği çamurlarla tıkanan tramvay yolu temizlendikten sonra, ancak saat 10,30 a doğru işliyebilmiştir.

Kasımpaşada da bir kısım mahalleler kısmen suların istilâsına uğramış, itfaiyenin yardımı ile bazı evlerden sular boşaltılmıştır.

Temizlik amelesi şehrin muhtelif semtlerinde akşama kadar çalışarak yollarda biriken çamurlar temizlenmiştir.

Yağmur yüzünden Ortaköy deresi taşmış, üzerindeki köprülerden biri yıkılmıştır. Burada, hemen bütün sokaklar dere halini gelmiş, birçok evlerin bodrun katlarını su basmıştır

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi	
1400	Kr.	1 Sene 2800	Kr.
750	"	6 Ay 1500	"
400	"	3 " 800	"
150	"	1 " 300	"

Adres değiştirmek (25) kuruştur

Zararları Tamir Ettirmek Çaresi..

Yakın Tarihin Nümunesinden Ders Almak Lâzımdır. Şimdiki Boğuşmadan Muzaffer Çıkacak Taraf, Masrafları Mağlûba Ödetmeyi Düşünüyorsa Buna Şimdiden Veda Etmelidir. Çünkü Galip ve Mağlûp İktısaden Perişan Bir Halde Sulhe Kavuşacaklardır

Yazan: **H. Şükrü Baban**

Gözlerimizin önünde cereyan eden bu müthiş boğuşma şu veya bu şekilde her halde sona erecektir ve o zaman galip ve muzaffer taraf mağlûba yaptığı bütün hasar ve ziyanları - bunların ne kadar çok olduğunu anlamak için yalnız hava bombardımanlarını düşünmek kâfidir - ödetmek isteyecektir. İki taraf da bol bol harp masrafları yaparken böyle bir ümit ve ihtimali de şüphesiz derpiş etmektedir.

Fakat milletler arası tediyat öyle fertlerin veya şirketlerin yekdiğerine olan borçlarını ödemeleri gibi kolay bir keyfiyet değildir. Çünkü ödenecek miktarlar çoktur ve o kadar parayı esasen bulmak muhaldir. Geçen 1914 - 18 harbinin tazminatsız fakat tamiratlı âkıbeti bu bapta açık bir fikir vermeğe yarar. Şimdi savaşın ateşi içinde hiç bir taraf bunu pek düşünmüyor.

Almanya silâhlarını teslim ederek Versay müsalehanamesini imzaya mecbur olduğu vakit galipler kendisinden tamirat namı altında (132) milyar altın mark istediler. Şu noktayı tebarüz ettirmek iyi olur ki (1914) tarihinde yâni muharebe arifesinde ve Almanyanın ve hattâ bütün Avrupanın en zengin ve müreffah devrinde Raystak'ın elindeki altın stoku (9) milyar marktan ibaret idi. Bir halde ki Almanya devlet bankasındaki bütün altın mevcudunu tesviye etse mahkûm olduğu tamiratın ancak bir yıllık faizini ödemeğe muvaffak olabilirdi. Fakat böyle yapsa dahil de parasını her türlü destekten mahrum ederek bin türlü kargaşalğa meydan verirdi. Esasen bütün bu beklenen hâdiseler sonradan vukua geldi.

★ ★

Demek ki muazzam borcu altın olarak tesviye etmek maddi imkânı yoktur. Şu halde galiplere bir takım gelir, emtea teslim etmesi hatıra gelebilir.

Halbuki onda da müşkülât vardır. Faraza kömür, kereste, tuğla gönderse alacaklı memleket piyasası böyle ucuz hattâ bedava ve bol emtea gelince mümasil malların ecnebi memleketteki değerleri düşer ve bu yüzden buhranlar çıkabilir. Binaenaleyh ayni tediyatta pek alacaklıyı memnun etmez.

Çalışmak üzere işçi göndererek galiplerin işlerini boğazı tokluğuna görerek zararları tamir etmek istese bu defa işçi ücretleri düşeceği için amele sendikaları bu hareket tarzını da pek beğenmezler ve ufak tefek mikyas haricinde bu cihete de iltifat göstermezler.

Almanya ile galipleri bu muhtelif tecrübeleri yaptılar. Ve müteaddit konferans ve içtimalarda Amerikanın da tavassutuyla (Daws) ve (Yung) plânlariyle hem bu (132) milyar borcun miktarını çok indirdiler, hem de işin garibi Almanyaya borçlarını ödiyebilmek için kalkınmasına yardım ettiler. İngilizler ve Amerikalılar bilhassa bu sonrakiler Berlin hükûmetine ihracatta bulunuyorlar ve Almanlar da bu Anglo - Sakson paralariyle yine bu devletlere ve diğerlerine borçlarını tesviye ediyorlar. Fakat ayni zamanda bu paraların bir kısmını memleketin imarına sarfediyorlardı. Bir halde ki borçluyu öldürmemek yaşatmak, beslemek, canlandırmak ve ayakta tutmak vazifesi de alacaklıya terettüp ediyordu.

★ ★

Milletler arası tediyeler, bu pek yakın bir geçmişin hülâsa ettiğim şu misaliyle de açıkça görüleceği veçhile, çok girift, çetin davaların hallini daha doğrusu hallolunamamasını istilzam eder. Fransa yirmi küsur yıl hep (Almanya ödemelidir) feryadiyle alacağına mahsuben kendi bütçesinden harpten zarar gören Fransızlara yardım etti. Günün birinde Berlin hükûmeti hiç bir şey veremiyeceğini artık alenen söylediği zamanda bütün bu masraf ve tediyeleri bizzat Fransızlardan tahsil etmek zorunda kaldı. Yâni galip Fransa mağlûp Almanya kadar hattâ daha ziyade mali ve iktisadi yük altına girdi.

Yakın tarihin bu nümunesinden ibret almak lâzımdır. Şimdiki boğuşmadan muzaffer çıkacak taraf, masrafları mağlûba nasıl olsa ödetirim diye düşünürse bu hayale şimdiden veda etmelidir. Galip ve mağlûp iktisadi ve mali bakımlardan perişan bir halde sulhe kavuşacaklardır. Hattâ galiplerin bir vazifesi de yenilen tarafı takviye etmek, ona çalışabilmek ve iktisaden yaşayabilmek imkânlarını hazırlamak olacaktır.

BUGÜN

Sulh İhtimalleri

Yazan: *M. ANTEN*

Roosevelt'in şahsî mümessili M. Taylor'un Vatikanda günlerce kalarak Papa ile uzun görüşmeler yaptıktan sonra «doğrudan doğruya Amerikaya döneceği yerde» Londraya gitmesi, Mihver devletleriyle müttefikler arasında sulh tavassutu şayialarını ortaya atmıştır.

Fransız gazeteleri bir sulh teşebbüsünden ciddî bir surette bahsetmektedirler. M. Taylor'un meslekten bir diplomat değil belki Roosevelt'in şahsî mümessili olmasına rağmen Barselondan Romaya tayyare ile gelmesi hakkında Vatikanın talebinin, Amerika ile harp halinde olan İtalyan hükûmeti tarafından derhal kabul edilmesi ve bu zata karşı gösterilen nezaket bu şayiayı takviye etmiştir. Observatora Romano'ya göre: Taylor'un bu ziyareti ile XII Pie'nin dünya harbinin inkişafına karşı gösterdiği faal alâka arasında bir münasebet vardır.

Bu harp içinde Avrupada en sakin ve müdafaa tedbirleri almıya lüzum görmiyen yer, hiç şüphesiz Romada sathi mesahası 44 hektar olan papalık arazisidir. Papanın bu toprak parçası üzerindeki hâkimiyeti 1929 Latran muahedesi ile tanınmıştır.

XII Pie kuvvetli selefleri meselâ orta zamandaki Innocent III gibi harbi durdurmak kudretine malik olmamasına rağmen harbin Hristiyan doktrinine muhalif olduğunu bir çok defalar söylemiş, harp esirlerinin, mültecilerin ve bilhassa zulüm ve tazyika uğrayan hristiyanların vaziyetleriyle alâkadar olmuş; fakat bu kadarla iktifa etmiyerek beynelmilel siyaset meseleleri hakkındaki noktai nazarını, gelecek sulhün dayanacağı esasları da bildirmiştir.

Papanın bu beynelmilel siyaset meselelerine karşı gösterdiği alâka Vatikanda düşman devletlerin siyasî mümessillerinin bulunması keyfiyeti, bir çok defalar Papanın sulh mutavassıtlığı vazifesini göreceği şayiasını ortaya çıkarmıştır. Taylor'un Romadan sonra Londraya gitmesi bu mahiyetteki şayiaları yeniden tazelemiştir.

Şahsî kanaatimize göre papa böyle bir mutavassıt rolünü oynamak istemektedir. Belki de bugüne kadar gayri resmî olarak böyle teşebbüslerde bulunmuştur. Çünkü böyle bir teşebbüste muvaffakiyet papalığın ve şahsının nüfuzunu ve itibarını kuvvetlendirecektir. Ayni zamanda Bolşevizme karşı bir darbe teşkil edecektir.

Fakat asıl mesele, iki tarafın böyle bir sulh tavassutunu kabule hazır olup olmadığıdır.

1 - Almanya

Hitler, harp başladığındanberi, biri Polonya istilâsından sonra İngiltereye ve Fransaya, diğeri de Fransa hezimetinden sonra İngiltereye iki defa resmen sulh teklifinde bulunmuştur ve her seferinde, galip bir devlet namiyle konuştuğunu ve muzaffer olduğu için böyle bir uzlaşma teklifinde bulunduğun anlatmıştır, 1940 Temmuzundaki teklifinin, İngilterenin akıl ve mantığına hitap eden son teşebbüs olduğunu söylemiştir.Fakat buna rağmen Hitlerin gayrî resmî olarak muhtelif zamanlarda sulh taarruzlarında bulunduğu da ileri sürülmüştür. Hess'in İngiltereye gitmesi Almanyanın Sovyet Rusyanın zararına olarak İngiltere ile uzlaşmak maksadiyle yaptığı bir teşebbüs olarak telâkki edilmektedir. Bu hadiseden sonra da Hitlerin İsveçte, İsviçrede ve diğer bitaraf memleketlerdeki ajanları vasıtasiyle İngiltere ile anlaşmak için gayretler sarfettiğini ajanslar haber verdiler. Yıldırım harpleri sırasında İngilizlerle uzlaşmak istiyen ve hemen bütün mutuklarında buna muvaffak olamamasından müteveellit teessürünü izhar etmiş olan Hitlerin, Almanyanın yıldırım harbinden müdafaa ve mukavemet harbine geçtiği bir sırada böyle bir uzlaşmayı istemesi düşünülemez.

2 - Müttefikler

Müttefik devletlere gelince: Yapayalnız ve müdafaasız bir vaziyette kaldığı zaman bile uzlaşma sulhünü reddeden İngilterenin, Sovyet Rusya ve Amerika gibi iki büyük müttefik kazandıktan, müdafaa hazırlığını tamamladıktan sonra Avrupaya asker çıkarmak için tertibat aldığı bir sırada böyle bir uzlaşma sulhüne razı olabileceği akla getirilemez. İngilterenin Amerikaya ve Sovyet Rusyaya karşı tahhütleri de buna manidir. Roosevelt'in ve Stalinin Hitlere ve Nazizme karşı vaziyetleri ise herkesin malûmudur.

Reuter bu şayiayı tekzip etmiştir.

Biz bu mülâhazalara dayanarak şu neticeyi çıkarabiliriz: Harbin durması için iki taraftan birinin mağlûp olması, yahu tiki tarafın kuvvetleri arasında devamlı bir müvazene teessüs ederek hiç bir tarafın iradesini diğerine kabul ettiremiyeceği kanaatini hasıl etmesi ve bu suretle sonu gelmiyecek bir mücadeleye devam etmenin faydasızlığına hükmetmesi, bundan başka iki tarafın iddiaları ve prensipleri arasında bazı temas noktalarının bulunması lâzımdır.

Halbuki bugün harbin durması için lâzım olan bu şartların hemen hiç biri mevcut değildir

LOKMAN Hekimin Öğütleri

GEBELİKTE SICAKLIK ARTINCA...

Gebe kalmış bayanlardan bazıları, gebeliğin henüz ilk zamanlarında, vücutlarında fazlaca sıcaklık hissederler. Bir taraftan da vücude yorgunluk gelir. Vücutta sıcaklık fazlaca olunca bir az baş ağrısı gelmesi de nadir değildir... Koltuk altına hararet derecesi konulursa, sıcaklığın gerçekten arttığı, otuz yedi buçuk derecenin yukarısına çıktığı görülür. Bu sıcaklık bir gün içinde otuz yedi buçukla otuz sekiz arasında değişir...

Bu hal nedendir? Verem hastalığının hararet derecesini böyle arttırdığını herkes bildiği için, ilk hatıra gelen o hastalıktır. Acaba, zaten mevcut olan verem hastalığı gebelik tesiriyle ilerlemeye mi başladı?.. Halbuki, gebelik dördüncü ayını bitirince, o fazlaca hararet düşer, yine tabii haline girer... Demek ki bunun verem hastalığiyle münasebeti yoktur. Onunla münasebeti bulunsaydı, zaten mevcut olan verem hastalığı gebelik tesiriyle ilerlemiye başlamış olsaydı, bu hastalık dört ay içinde daha ilerlemiş olur, hararetin yükselmesinden başka daha türlü türlü marifetler gösterirdi... Halbuki, o dört ay içinde hararet otuz yedi buçukla otuz sekiz arasında devam ettiği kadar, biraz kırıklıktan, belki, biraz da baş ağrısından başka hiç bir rahatsızlık olmaz. Gebe bayanın iştihası bile bozulmaz...

Gebelikte bu hararetin böyle biraz yükselmesi yine bir hormon işidir. Kadınlığın iki türlü hormonu bulunduğunu bilirsiniz. Biri lütein, çocuğun yatağını hazırlar, onu büyütür... Bu hormon, hasıl olduktan sonra vücudün içinde kalınca harareti biraz yükseltir. Onun için, bayanlardan bir çoğunde o muayyen günlerden önce hararet yine yarım derece, bir derece yükselir. Muayyen günler başlayınca, lütein hormonu çıktığı için, hararet düzelir. Gebelikte hararetin yükselmesi de yine ayni sebeptendir. O hormon çıkamaz da ondan... Dört ay sonra o hormon artık çoğalmaz, ateş de düşer..

Kadınlığın öteki hormonu, follikülin, aksine, harareti düşürür. Gebe bayanların bazılarında bu hormon fazlalaşır. O vakit, hararet yükselmiş olsa bile düşer, tabii halinden biraz daha aşağı dereceye kadar iner..

Gebelikte hararet derecesinin biraz yükselmesi hormon işi olmakla beraber, zaten mevcut verem hastalığının gebelik tesiriyle ilerlemesinden olması da mümkündür. Fakat, o zaman gebe bayanın hali çok değişir. Ateş yükseldikten başka, bayan çok zayıflar, hiç yemek yiyemez olur, pek yorgun düşer.. Röntgen ışıklarında çekilen film meseleyi, tabii hallettirir..

Gebelikte ateşin biraz yükselmesi, başkaca bir rahatsızlık olmadıkça, merak edilecek bir hal değildir.

HEDY LAMARR - JUDY GARLAND
LANA TURNER - JAMES STEWART
gibi en büyük Sinema yıldızlarının toplandıkları ve bütün revülerin, lüks ve ihtişamın timsali olan film
ZİEGFELD YILDIZLARI
şaheserinin ilk iraesi şerefine
MEVSİMİN BİRİNCİ GALA SUARESİ
Önümüzdeki perşembe akşamı
SARAY SİNEMASINDA

Yazan: *FRANÇİS DE CROİSSET* Çeviren: *ULUNAY*

HİND DİYARINDA

Karış Karış..

Tefrika No. 95

Ne kadar zaman uyumuşum?

Oda daima karanlık; o can çekişme hırıltısı da rüya değilmiş. Çünkü hâlâ bölmenin öbür tarafında bir motör intizamiyle hırıldıyor. Vakit vakit bana nihayet bittiği ümidini vererek duruyor.. Bazan da fazla kuvvetli olmasından, yahut bölmenin inceliğinden ölüm hırıltısını odamda sanıyorum.

Artık bunu işitmiye tahammül edemiyeceğim. Bu karanlık odada duramıyacağım. Girdiğim zaman gördüm, masanın üzerinde bir mum var. Bana ışık lâzım.

Kalktım. El yordamiyle koridoru buldum. Sanki inilti ile cezbedilmişim gibi hırıltıları kendime rehber ederek ilerledim.

Bir kapı açıldı.

Oldukları yerde zıplıyarak ibadet eden birkaç kocakarı var. Yerde başını ellerinin içine almış bir genç kadın uzanmış... Bohurdanlıklarda bir şeyler yanıyor.

Karyolanın üstünde bir kadın, ağzı açık can çekişiyor; yüzünde lekeler, kabuklar var.

Ne yaptığımı bilmiyorum. Odadaki mumlarda nbirini alıyor ve götürüyorum.

Divanımı şimdi gördüm. Bunun üstünde yatıp uyuyamam.

Çıkıyorum. Merdiveni iniyorum. Alaca karanlık başlamış!

Bir sokağın başında ingilizce anlıyan bir adam... Onun arkasından merdivenleri çıkıyor, iki üç dar sokaktan geçiyor ve çölde kaybolan bir adamın birdenbire "vaha,, bulması gibi olduğum yerde kalıyorum

Otomobil ve bütün medeniyet dekoru önümde! İçinde uyuyan şoförle araba benden birkaç metre ötedeymiş!

Otele geldim.

Odam! Bavullarım, yatağım.. Sivrisineklerim!.. Hepsi tamam.

Yatak çarşaflarıma atılıyorum.

Uyuyorum... Fakat ne müthiş bir uyku!

Ölüler yine geldiler ve birbirleriyle sıkışmış, girişmiş bir halde yine etrafıma dizildiler. Kapıyı, pencereyi doldurdular. Korkunç gölgeler birbirlerine sokuluyor, itişip kakışıyor. Şimdiye kadar görmediğim ve benim ırkımdan olmıyan başka ölüler ötekilere, benimkilere karışıyorlar... İçeri girenlerden biri yalnız bir dumana benziyor. Esiri şekli dalgalanıyor, yatağımın ayak ucunda cisimleniyor. Bir sütun gibi yükseliyor; bütün hayallere hâkim oluyor: O! Bu geçeki dilenci... Elimi tutuyor; üzerime doğru eğiliyor, biraz daha, biraz daha eğiliyor.. Müstekreh ağzı yaklaşıyor... Biraz daha yaklaştırsa öleceğimi, burada öleceğimi hissediyorum..

Birdenbire bir zelzele!.. Otel sallanıyor! Yangın var! şimdi her taraf tutuşmuş... Fakat bunların hiçbirisi değil: Hollicott beni sallıyor.. Öğle güneşinin altında kamaşmış gözlerimi açıyorum.

Hollicott, endişeli bir mâna ifade eden çehresiyle:

— Dü Krusset! dedi. Bu akşam gitmeli... Artık vakit geldi!

SÖNEN IŞIK

Sabırsız yıldızların delik deşik ettiği bir akşam semasının altında vapur, ağı ağır limandan çıkıyor.

Bombay'ın beyazlıkları, bahçeleri tutuşuyor ve kısa süren grup manzarasında bir lâhza dalgalanıyor ve gecenin yayma dokunduğu eliyle birdenbire sönüyor.

Engin!.. Sert ve yapışkan rüzgârlar denizin sağlam sathını kazıyor. Deniz, kalay renkli dalga dönüşleriyle geminin teknesini dövüyor. Beynimin canını işitmemek istiyerek kalbim sahille cazibelenmiş olduğu halde, güvertede yalnızım.

Sevdiğim yahut nefret ettiğim her şeyi şimdi ayni 'sıla iştiyakı,, ile sarıyorum.

Zehirlerinden henüz iyileştiğim halde Benarès'den bile ayrıldığıma acıyorum.

Bu öldürücü mukaddes şehir, şüphesiz beni de öldürecekti. Bereket versin kurtuldum:

Benim yaşımda insan çok yaşamayı arzu etmez. fakat yaşamıya o kadar alışılmış ki!..

Hollicott'un neşesi bende acı bir hatıra bıraktı. Bu neşe ömrümden on sene eksiltiyordu.

Vapurda aldığım bir telgraftan Mis Stones ile nişanlandığını öğrendim.

Elbette, her yaşın kendine mahsus zevkleri var. Hollicott saadet için tam olgun bir sindeydi.

Vapur uçurumlara dalıyor, yıldızlara yükseliyor: Onları yerlerinden çıkaracak mı

Hint toprağının son kokuları ile beraber çocukluğumun hakikatleşen rüyaları da eridi.

Bu güzel seyahat!.. Nasıl oldu da bitti?

Uzun müddet alnımı geceye dayamış olarak, artık hatıralar uyandırmıya başlıyan matemli nazarlarla böyle kaldım!..

Paris 10 İkincikânun 1930

— BİTTİ -

ŞEHİR TİYATROSU KOMEDİ KISMI

YALANCI

CARLO GOLDONİ'nin Eserindeki Ruh İyice Anlaşılmadan Piyes Temsil Edilmiştir

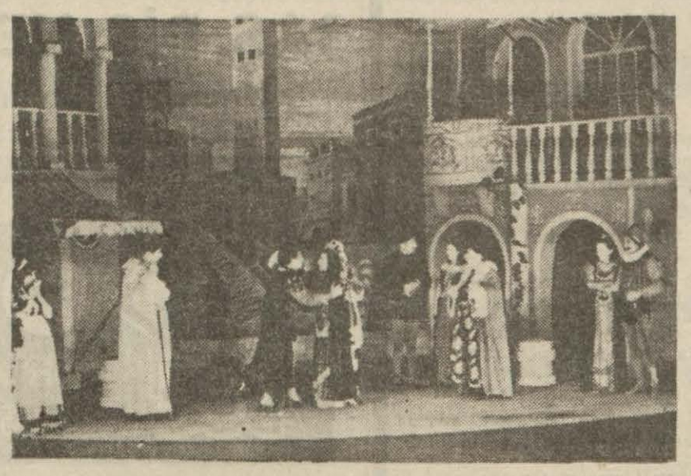

"YALANCI" piyesinin en son sahnesi

YAZAN : **ULUNAY**

Komedi kısmının ilk adım olarak temsil ettiği piyeslerde şansı yok. Geçen sene, açılış olarak verdiği "Moliere" in "Asalet budalası,, nda, esere tamamen şasiyetini kaybettirmiş; onu mizansen hatalarına, tulûat kolpoları karıştırarak güç hazmedilir bir çorba haline getirmişti.

Bu sene de "Carlo Goldoni" nin "Yalancı,, adındaki, Venedik dantelâsı gibi ince eserine nefes alacak havayı veremedi; sekiz buçuktan on bir buçuğa kadar seyirciler de dahil olduğu halde artistler oksijeni tükenmiş bir cam havuzundaki balıklar gibi havasızlıktan kıvrandılar.

Nerede o İtalyan komedilerindeki hareket, çabukluk, muhaverelerde kestane fişeğine benziyen anî patlamalar. söz sıçramaları; fikir dahmeleri; nerede bizim artistlerin; omuzlarımıza yük lenen; göğsümüze çöken kâbus ağırlığı!

Bu itibarla bu seneki başlangıçlarda iki tiyatro arasındaki fark zait ve nakıs bakımından makûs istikamette yürüyen iki münteha gibidir.

Çünkü geçen sene olduğu gibi tiyatro çerçevesinde hatırı sayılır bir eser. Komedi kısmında sahneye konulur ve artistler bir kaç akşam "metn" e sadık kalarak bu suretle seyircilerin kaymağını tatmin ettiklerine kanaat getisdikten sonra Molier'i anlıyanların saçını başını yolduracak "ibda',, lara başlarlarsa tabiatiyle bu tiyatro, kendisinden beklenen hizmeti yapamaz.

Böyle olmakla beraber komedi, bu sene verilen Goldoni'nin "Yalancı" sında zannediyorum ki sonradan böyle "ibda',, lara da lüzum görmiyecek., Çünkü eser o kadar anlaşılmamıştır ki, ona biraz hayat verdirmek için artistlerin yalnız "karîha" ya müracaatlarına değil, hattâ esas rolü oynıyanın kuliste gaz tentkesi yuvarlamasına bile cevaz veriyoruz.

★ ★

On beşinci ve on altıncı asırda Avrupada (Renaissance) ile gayet kuvvetli bir sanat hartketi başlamış ve bu hareket matbaacılığın, gravürcülüğün yayılmasiyle herkesi alâkalandırmıştı. İtalya. (Renaissance) devrinin uyandırdığı hareketin göze çarpan sahnelerinden biri oldu; papalardan İkinci Jules ile onuncu Leon'un himayesi altında olarak dahî denecek kadar kuvvetli bir çok müellifler, şairler, ressamlar yetişti.

İtalyanın, tiyatro dünyasında bir temek teşkil edecek kadar ehemmiyetli rol oynamasında âmil olan sebep, bu uyanış devresidir.

(Renaissance) ta İtalya, tiyatro bahsinde ihtişam arar. Papa onuncu Leon un Vatikanda tesis eylediği tiyatroda "Machiavel" in (Mandragore) adlı bir eseriyle, Kardinal "Bibiena" nın (Calandria) sı oynanıyordu. Bu münasebetle (Ferrare), (Urbin), (Mantone), (Milân) saraylarında tiyatrolar tesis ediliyor, bilhassa (Floransada) "Medici" lerin sarayında makineli muhteşem sahneler yapılıyor ve bu tesisata "Leonard de Vinci,, gibi bir sanat dâhisi bile iştirak ediyordu.

İtalya tiyatrosu, dünyanın hemen hemen her yerinde olduğu gibi sahnede muayyen hüviyetler yaşatır, vukuat daima o hüviyetlerin üzerinde döner. O kadar ki onlar ne gibi şahsiyetlere girseler zihniyetlerini hattâ kıyafetlerini bile değiştirmezler. Bu itibarla müellifin elinin altında bütün karakterlere müsait tipler mevcut sayılır. Bu sanatkârı mahdut bir sahada bırakan dar bir yol olmakla beraber Goldoni'nin "Yalancı" sında artistlere hüviyetlerinin o dar çerçevesinde bile inkişaf kabiliyeti verilmiştir.Meselâ (Arlekino) (Colombina), (Pantalone), (Brigella) bütün İtalyan tiyatrosunun yarattığı tiplerdir.Başka sahnelere oradan geçmişlerdir ve bütün dünyada yalnız tiyatroda değil diğer sanat âlminde de yaşamaktadırlar. Goldoni'nin bu piyesi bizde arzu edildiği gibi oynanabilse ve artistler İtalyan tiyatrosuna "irtibak" edebilselerdi, eser sahnemizde çok yaşıyan bir piyes olurdu. Bu yapılamayınca "Yalancı" nın, afişleri çok zaman işgal edeceğini sanmıyorum.

★ ★

"Yalancı,, vakaya seyircileri de karıştıran ve bu suretle hemen samimi bir hava yaratan bir eserdir. Piyes başladığı zaman daha perde açılmadan esas rolü oynıyan Lelio yalan hakkında gayet nükteli olması lâzım gelen bir (Monolog) söyler. Ondan sonra gerek o ve gerek Arlekino daima seyircileri muhatap addedeceklerdir.

Bu başlangıç piyesin en güç noktasıdır. Çünkü yalnız müellifin şahsiyeti değil, aktörün de kudreti ilk hamlede ortaya atılmış demektir. "Lelio" harekâtı ağırlaşan Vasfi Rızaya ne manen ne de maddeten uygun gelen bir roldür.

Lelio, bir ayak üzerinde bin yalanın belini büken; çapik; çâlâk, kelebek gibi kızdan kıza, kuş gibi daldan dala atlıyan cıva gibi bir genç olacaktır. Halbuki buna mukabil karşımızda ağır tavırlı, ağır sözlü hattâ ağır başlı bir olgun adam bulduk.

Şehir Tiyatrosunun komedi kısmında Muammer Karacanın bomboş bıraktığı yerin bir uçurum kibi derinleştiğini daha iyi anladık; bu emsalsiz sanatkârın sahnemizin ne kadar sakat yerlerine yamalık ettiğini dün akşam çok belirtici bir şekilde meydana çıktı.

Artistlerimiz Goldoni'nin piyesinin "Rüyada taaşşuk" gibi oynanmaması lâzım geldiğini takdir etmelidirler. Bütün rol aldığı piyeslerde, bize daima perdenin çabuk kapanmasını bekler hissi veren Behzatta pek bariz bir bıkkınlık vardı. Mehmet Karaca, makiyajını fena yapmış, İtalyan tipindeki hususiyeti verememişti. Taşralı amca rolünün büyük mütehassısı Sait Kökmar, İtalyan taklidi yapmak isteytn kaçamanlı bir bakkalı andırıyordu.

Bütün bu anlamamazlıklar içinde artistlerin içinde frenklerin tabirince "yüzmiyen" ancak Mahmut Moralı ile Melâhat içli idi. Arlekino rolü gayet güçtür. Eskiden bu rolü oynıyanlar yüzlerinde bir maske bulundururlarmış; Mahmut Moralı bir maske kadar kesif olan makiyajının altında çehresine istediği manayı verebiliyordu. Buna "sanatkârlık kudreti" denilir.

Melâhat İçlinin Colombinanın ihtiva ettiği manayı anladığını zannediyorum. Rolünü serbest ve kendinden emin olarak oynadı; bu genç artist sanatına karşı olan bağlılığında devam edecek olursa Türk sahnesi iyi bir sanatkâr kazanacaktır.

★ ★

Piyes dilimize kusurlu bir surette nakledilmiştir. O kadar ki zorla aranan ve âhenksizliğine rağmen söyletmek istenen kelimeler söyliye. nin dilini tahriş ettiği kadar dinliyenlerin de kulağını tırmalıyordu.

Sahne lisanı halk lisanıdır. Orada konuşturulmak istenen lisanda dikkat edilecek nokta budur. Bir dilde "hakem" vazifesini psikolojik ve fizyolojik sebepler görür. Böyle olmazsa kelimeler "kırk küp, kırkı da kulpu kırık küp" te olduğu gibi tenafür nümunesi olur.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Yağmur

Yazan: *ULUNAY*

Zararları gazete sütunlarını doldurduran son yağmurlar, merhum Fikretin "aheng-i-takliydi,, ye misal olan "küçücük muhteriz, muttarit darbeler... Kafeslerde, camlarda...,, diye tasvir eylediği şiire hiç benzemiyor.

Münakalâtı sekteye uğratan, köprüleri koparan, şoseleri ikiye bölen, ırmakları taşıran, ortalığı sele boğan böyle yağmura "tûfan,, denilir.

Eskiden bu sulu mevsim başlayınca herkes ayaklarına kısa konçlu çizme geçirir, üstüne lâstik kaloşlar giyer; pardesünün üzerine de kollu, pelerinli ve kukuletalı siyah "kamselâ,, alırdı. Bu kıyafete giridikten sonra, artık Arnavut kaldırımî döşeli sokakların çamuruna, yahut saçaklardan uzanan, yağmur borularmdan dökülen suya kim alıdırîş eder? Yağmurun kendine göre bir eğlencesi de vardır: Mahalle çocukları gaz teneke lerini ipie boyunlarına asarak çala çala sokaklarda dolaşırlar:

Teknede hâ... mur;
Galatada çâ... mur,
Ver Allahım ver;
Bir dolu yağmur!

diye bağrışırlardı. Böyle yalınayak sellerin içinde dolaşmak cesaretini bulamıyanların pencerelerden:

Yağmur yağıyon
Seller akıyor,
Arap kızı;
Damdan bakıyor,

tekerlemesini makamla söylemeleri âdet yerine geçmişti.

Yağmurun faydası bakımından bir adı da "rahmet,, dir. Nasreddin Hocanın yağmurdan kaçan komşusuna: "Allahın rahmetinden kaçılır mı?,, diye târizi ve sonra ayni hal ve ayni ihtara maruz kalınca: "Ben Allahın rahmetini çiğnemekmek için koşuyorum,, cevabı pek yerindedir.

Yağmur hakkında en tanınmış söz Ziya Paşanın:

Bî baht olanın bâğına bir katresi düşmez;
Barân yerine dürr-ü-güher yağsa semadan.

beytidir. Bundan başka eskiler tecrübeli mânasına "yağmur görmüş kurt,, demek olan "Gürk-ü-barân dide,, tâbirini kullanırlardı. Sağnak yağmura "bardaklardan su boşanırcasına,, demek bardağın hacmi itibariyle bazılarını hayrete düşürür. Fakat bardağın asıl mânasının gayet iri testi demek olduğu anlaşılırsa, "eski camlar bardak oldu,, meselindeki "cam,, ın "çam,, olduğu meydana çıkar.

Yağmura dair atalar sözlerinde utanmıyan bir adamı tarif için "suratına tükürsen yağmur yağıyor sanır,, Hiçbir şeye karışmıyanlara karşı: "Ne gürler, ne çakar, ne de yağar!,,

Ve nihayet hayrı dokunmıyanlara da: "Yağmur olsa kimsenin tarlasına yağmaz,, meseli pek canlıdır.

İstanbulda kuvvetli yağmurlar yağınca en çok Yenicami kemeri, Aksaray caddesi, Atlamataşı gibi semtleri su basardı. O zaman hamallar hemen paçalarını sıvarlar, iş güç sahiplerini — ufak bir para mukabilinde — sırtlarına alarak sudan geçirirlerdi.

Buna dair merhum Behçet Efendinin güzel bir fıkrası vardır:

Şiddetli yağmurlar yağan bir kurban bayramı arifesinde tanınmış bir zat koyun taşıyan hamallardan birinin sırtında suyu geçerken zarafet taslamak istiyerek Behçet Efendiye:

Yılda bir kurban keserler cümle âlem hak için;
Dembedem, saat be saat ben senin kurbanım.

beytini okur; Behçet Efendi gülerek cevap verir:

— Sakın bir daha bu beyti okuma. Sonra herkes boynuzlarını sorar!

Sinemanın En Büyük ve İlâhî Yıldızı
MARLENE DİETRİCH'İN
Zaferden zafere koşacak ve yarın akşam
SÜMER SİNEMASINDA
gösterilmeğe başlanacak olan
GECE GÜZELİ
filminin ilk iraesi için yerlerinizi evvelden aldırınız. Muhtem ve göz kamaştırıcı dekorlar arasında geçen emsalsiz bir mevzuda, bütün ihtirasların kaynağı bir saheserdir.

Devlet Denizyolları İşletme U. Müdürlüğü İlânları

5/10/942-11/10/942 tarihlerine kadar muhtelif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz Hattı — Salı 4.00 de (Tarı), Cuma 4.00 de (Erzurum) Galata rıhtımından.

Bartın Hattı — Cumartesi 18.00 de (Kadeş) Sirkeci rıhtımından.

Mudanya Hattı — Pazartesi, Salı 9.00 da (Trak) Çarşamba 16.00 da (Marakaz), Perşembe 16.00 da (Trak), Cuma 16.00 da (Marakaz), Cumartesi 14.00 de (Sus) ve Pazar 9.00 da (Marakaz) Galata rıhtımından.

Bandırma Hattı — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus) Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20.00 de (Anafarta) Tophane rıhtımından.

Karabiga Hattı — Salı ve Cuma 19.00 da (Bartın) Tophane rıhtımından.

Ayvalık Hattı — Çarşamba 12.00 de (Bursa), Cumartesi 12.00 de (Antalya) Sirkeci rıhtımından.

İzmir (Sür'at) — Pazar 13.00 de (İzmir), Çarşamba 13.00 de (Tırhan) Galata rıhtımından. (377)

★ ★

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentalarımızdan öğrenilebilinir.

Baş Atenta Galata — Galata rıhtımı Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında 42362

Şube Atentalığı Galata — Galata rıhtımı Mıntaka Liman Reisliği binası altında 40133

Şube Acentalığı Sirkeci — Sirkeci yolcu salonu 22740

İZMİR SÜRAT POSTASI

Bu haftaya mahsus olmak üzere İstanbuldan 4/10/942 Pazar günü saat 13.00 de İzmir yoluna kalkması lâzım gelen İZMİR vapuru İstanbuldan bir gün rötarla 5/10/942 Pazartesi saat 13.00 de kalkacaktır. (376)

NEVROZİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Nevralji Kırıklık ve Bütün Ağrıları Derhal Keser

İcabında Günde 3 Kase Alınabilir.

ORION RADYOLARI GARANTİLİDİR

Fontolin

ADEMİ İKTİDAR VE BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HER ECZANEDE BULUNUR POSTA K. 222

REÇETE İLE SATILIR

KİMYAGER HÜSAMEDDİN

İdrar, kan vesair tahliller. Eminönü, Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey Hanı 2 ci kat No. 6.

Dr. İhsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilâçtır. Herkes kullanabilir.

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT

VARLIĞINIZI TEMİN EDER

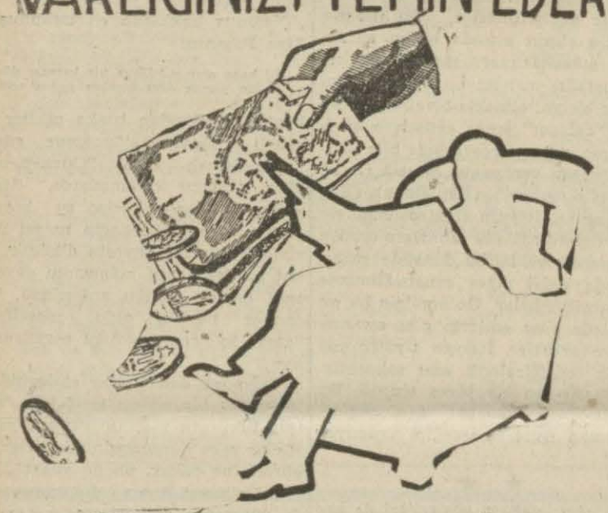

HER AYIN BİRİNDE PARANIN FAİZİ VERİLİR

TÜRK TİCARET BANKASI A.Ş.

İLÂN

Beşiktaş Sulh Birinci Hukuk Hâkimliğinden: 942/465 — Beşiktaşta Serencebey yokuşunda Hasırcı Veli sokağında 12 sayılı evde mukim iken halen ikametgâhları meçhul Seyide Bedia, Seyide Nesibe, Zeynep ve Halime'ye:

Rıza Sadıkoğlu, Aslan Sadıkoğlu ve Sadık Sadıkoğlu taraflarından aleyhinize açılan Beşiktaşta Cihannüma mahallesinin Çitlenbik sokağında 12 sayılı ev ile ayni yerde Sadıkoğlu çıkmazındaki 1/6 - 6/8 sayılı arsanın taksimi davasında: Namlarınıza gönderilen davetiyelere ikametgâhınızın meçhul bulunduğu müvezzi tarafından şerh verilmiş olmakla arzuhal ve davetiyenin usulün 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan duruşmanın bırakıldığı 26/10/1942 Pazartesi günü saat 10 da Beşiktaş Birinci Sulh Hukuk mahkemesinde hazır bulunmanız tebliğ makamına kaim olmak üzere 20 gün müddetle ilân olunur.

İLÂN

Beşiktaş Sulh Birinci Hukuk Hâkimliğinden: 942/466 — Beşiktaşta Serencebey yokuşunda Hasırcı Veli sokağında 12 sayılı evde mukim iken halen ikametgâhları meçhul Seyit Hasan Hâlit, Seyide Nesibe ve Seyide Bedia'ya:

Rıza Sadıkoğlu, Aslan Sadıkoğlu ve Sadık Sadıkoğlu taraflarından aleyhinize açılan Beşiktaşta Cihannüma mahallesinin Şâhin sokağında 13 sayılı arsanın izalei şüyu davasında: Namlarınıza gönderilen davetiyelere ikametgâhınızın meçhul bulunduğu müvezzi tarafından şerh verilmiş olmakla arzuhal ve davetiyenin usulün 141 inci maddesi mucibince ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan duruşmanın bırakıldığı 26/10/942 Pazartesi günü saat 10 da Beşiktaş Birinci Sulh Hukuk mahkemesinde hazır bulunmanız tebliğ makamına kaim olmak üzere 20 gün müddetle ilân olunur.

TAN Gazetesi

İLÂN FİYATLARI

	Kr
Başlık maktu olarak	750
1 inci sayfa santimi	500
2 » » »	400
3 » » »	150

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

İstanbul bira fabrikasında elde edilecek yaş küspeden 100 kazanı, ihale tarihinden itibaren haftada iki gün hariç olmak üzere diğer günlerde çıkacak küspeleri 3 - 4 ay zarfında almak şartiyle pazarlıkla arttırmaya konulmuştur.

Pazarlık 6.10.942 Salı günü saat 10 da Kabataşta levazım şubesindeki merkez satış komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 15 teminat parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (251)

M. M. V. İstanbul 2 No. lu Satın Alma Komisyonundan

Mazotla çalışır 40. 75 tonluk iki mavna satın alınacaktır. Elinde bu gibi mavnası olup satmak istiyenlerin en son 8.10.942 tarihine kadar Tophanede Mr. K. lığı binasında 2. No. lu satın alma komisyonuna müracaat etmeleri. (355)

M. M. V. İstanbul Satın Alma Komisyonu İlânları

Kilo	
32,680	Yünlü kırpıntı
3060	Beyaz pamuklu kırpıntı
6990	Renkli pamuklu kırpıntı

Hepsine 36.054 lira tahmin edilen yukarıda yazılı 3 kalem kırpıntı satılacaktır. Kaptlı zarfla arttırması 15/10/942 Perşembe günü saat 15 de Tophanede M. M. V. İstanbul 4 numaralı satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kati teminatı 5408 lira 10 kuruştur. Kırpıntılar Defterdarda ve Tophanede dikim evlerinde görülebilir. İsteklilerin kanuni vesikalariyle teklif mektuplarını arttırma saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (208) (154)

100,000 adet portatif çadır direk ve kazığı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 6/10/942 Salı günü saat 15 te Tophanede M. M. V. İstanbul satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. Tahmin bedeli 49,400 lira, ilk teminatı 3705 liradır. (120)

Beher adedine 7 kuruş tahmin edilen 280.000 adet şerit çengeli ve halkası alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 7/10/942 Çarşamba günü saat 14.30 da Tophanede M. M. V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 1470 liradır. Nümune ve şartnamesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (222) (195)

3318 adet Mu ve 750 adet DMY yaka işareti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 7/10/942 Çarşamba günü saat 15 de Tophanede M. M. V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin nümune ve teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri. (223) (196)

Beherine 30 kuruş tahmin edilen 15,000 adet sakandırak kayışı müteahhit nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 6/10/942 Salı günü saat 15.30 da Tophanede M. M. V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 337 lira 50 kuruştur. Nümunesi komisyonda görülür Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (226 — 307)

TASFİYE HALİNDE

Üsküdar - Kadıköy ve Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden

Hissedarlar Umumi Heyeti 22 Birincitesrin 1942 Perşembe günü saat 10 da Şirketin Bağlarbaşı'ndaki merkezinde toplanacaktır. Esas mukavelenameye göre hissedarların içtima gününden bir hafta evveline kadar Şirket merkezine müracaatla hisse senetlerini tevdi ederek dühuliye kartı almaları rica olunur.

Tasfiye Memurları

Görüşülecek İşler:

1 — 1/1/942 den 30/6/942 tarihine kadar Şirket hesabat ve muamelâtı hakkında Tasfiye Memurları ve Mürakıp raporlarının okunması,
2 — Ayni hesap devresine ait bilânçonun tasdiki ve eski İdare Meclisinin ibrası;
3 — Tasfiye işlerini ilgilendiren bazı hesaplar hakkında karar ittihazı;
4 — Lüzumsuz ve hurda eşyanın satışma salâhiyet itası.

Sahip ve Neşriyat Müdürü: Halil Lûtfi Dördüncü
Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN Matbaası

Muhtelif Evsafta Motör ve Avadanlık Alınacak

İstanbul Bölge Alım Satım Komisyonundan

Alınacakların nev'i	Miktarı Adet	Muhammen fiyatı Lira Kr.	Tutarı Lira Kr.	Katî teminatı Lira Kr.	İhale gün ve saati
4 zamanlı 20 ilâ 40 PS. Dizel motörü	4	4000	16000	1400	
Dik veya yatık 6 ilâ 20 PS. Dizel motörü	2	4500	9000	1350	
4 zamanlı 6 ilâ 12 PS. benzin motörü	2	500	1000	150	
Mütenavip veya mütemadi cereyan dinamosu 20 KW.	2	2400	4800	720	
Mütenavip cereyan elektrik motörü 7 PS.	2	800	1600	240	
müstamel Studbacker otomobil motörü	2	550	1100	165	16/10/1942
V. 8 tipinde Ford otomobil motörü	2	600	1200	180	Cuma saat 14
Dodge marka otomobil motörü	2	450	900	135	
Fiyat marka otoombil motörü	2	300	600	90	
Buick marka otomobil motörü	2	450	900	135	
Muhtelif markada çalışmaz halde otomobil motörü	10	220	2200	330	
Muhtelif avadanlık	328	Muhtelif	1321	198,15	
	360		40621 Lira	6093,15 Lira	

1 — Müstacelen teminine zaruret hasıl olan yukarıda yazılı evsaf ve sairesi mektepteki evrakında gösterilen motörler ve avadanlık pazarlık suretiyle alınacaktır.

2 — Pazarlık ihalesi Cağaloğlunda Yüksek Mektepler Muhasebeciliği binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

3 — Yukarıda yazılı 360 parça olarak gösterilen motör ve avadanlığa ait teminat akçesi pazarlık zamanının ayrı ayrı olmasına binaen istekli her kaleme ait teminat parasını ayrı ayrı yatıracaktır.

4 — Avadanlık bir parti sayıldığından 328 parça avadanlık toptan pazarlık edilebilir.

5 — Pazarlıkla alınacak eşyanın şartnameleri vesair evsafını görmek istiyenlerin okula müracaat etmeleri ilân olunur. (324)

Türkiye Cümhuriyeti

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi : 1888 — Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası, Şube ve Ajans adedi : 265

Zirai ve Ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

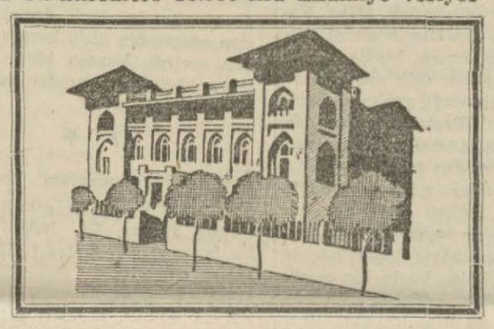

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 Lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	adet	1,000	Liralık	4,000	Lira	100	adet	50	Liralık	5,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»	120	»	40	»	4,800	»
4	»	250	»	1,000	»	160	»	20	»	3,200	»
40	»	100	»	4,000	»						

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 Liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

NAFIA VEKÂLETİNDEN

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Su işleri on altıncı şube Müdürlüğü bölgesi içinde bulunan Alanya ovasının sulanması için yapılacak kanal ve imalâtı sınaiye inşaatı.

Tahmin edilen keşif bedeli fiyat vahidi esası üzerinden (762,325) lira (06) kuruştur.

2 — Eksiltme 15/10/942 tarihine rastlıyan Perşembe günü saat (15) de Ankarada Su İşleri Reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumi su işleri fenni şartnamesi ile hususi ve fenni şartnameleri ve projeleri (38) lira (12) kuruş karşılığında su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (34 243) lira (00) kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafıa Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı göstermeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika isteğinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat öncesine kadar Su İşleri Reisliğine makbuz karşılığında vermeleri lâzımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez (7831) (9980)

TIP FAKÜLTESİ DEKANLIĞINDAN

Üçüncü İç Hastalıkları kliniği asistanlığı münhaldir. Talip olanların Dekanlık kalemine ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde müracaat etmeleri ilân olunur. (332)

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden

Aşağıda isimleri yazılı subayların acele şubemize müracaatları, aksi takdirde haklarında kanuni takibat yapılacağı ilân olunur.

Ölçme teğmeni İsmail oğlu M. Mithat Erden	50724
Piyade Astğm. Hüseyin oğlu Hasbi Karahasan	50233
Top teğmeni Şükrü oğlu Ziya Bahtiyar Pala	28038
Piyade teğmen Salâhattin oğlu İsmail Abdullah Öten	42439
Piyade teğmeni Ali Fevzi oğlu Kemal Yorulmuş	17340
Piyade teğmeni Hüsnü oğlu Muhittin Erker	42508
Piyade teğmeni Mehmet oğlu İsmail Hakkı Kıvılcım	24275
Piyade teğmeni Hüseyin oğlu Şükrü Uygur	15053
Piyade teğmeni Mehmet Ali oğlu Halil Özen	60631

(1350 — 342)

Yüksek Mühendis Mektebi Satın Alma Komisyonundan

Tarihi	Eksiltmenin Saati	Şekli	İlk teminatı	Muhammen bedeli	Miktarı	Erzakın cinsi
16.10.942	11.15	Açık	312	83	5000	Nohut
16.10.942	11.00	Kapalı	765	180	5000	Zeytin yağ

Mektebin 1942 mali yılı işe ihtiyacı yukardaki şekilde eksiltmelere konulmuştur. Fazla malûmat için Gümüssuyundaki yüksek mühendis mektebine müracaat (211)

İDEAL BÜRO

Yazan: İktısat Doktoru GASSON

Diyor ki: "Az masrafla iyi iş yapmak, para kazanmak istiyorsanız, "İDEAL BÜRO" yu okuyunuz.."

Satış yeri: TAN İstanbul

Fiyatı 50 Kuruş

Satış yeri — TAN Matbaası — İstanbul

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden

1 — Takribi keşif bedeli 45218,70 lira olan Silâhtarda bir malzeme ambarı inşası işi mektupla fiyat ve teklif istemek usulü ile eksiltmeye konmuştur.

2 — Muvakkat teminat 3391.40 Liradır.

3 — Asgari 25000 liralık bu nevi bina inşasını temelinden çatısına kadar yapmış olduğuna dair vesika ibrazı lâzımdır.

4 — Tekliflerin en geç 15/10/1942 Perşembe günü saat 17 ye kadar şartnamesindeki tarifata uygun olarak Metro Han 4 üncü katında Levazım Müdürlüğüne tevdii lâzımdır. (360)

DİKKAT

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından

İkinci İlân

5/10/942

Bilûmum fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi büyük ve küçük imalâtla iştigal edenlerin nazarı dikkatine:

Odamıza kayıtlı ve kayıtsız fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi imalâtla iştigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında Odamız sanayi şubesi müdürlüğüne şifahen müracaatla tevzi edilmekte olan sanayi siciline ait bedelsiz matbu beyannamelerden alarak ikmal ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde iade etmeleri ehemmiyetle rica olunur

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istinkâf edenler Ticaret ve Sanayi Odaları kanununun maddei mahsusuna tevfikan tecziye edileceklerdir.

NOT: Odaya kayıtlılar sicil vesikalarını kayıtsızlar ise ünvan tezkerelerini hini müracaatlarında birlikte getirmeleri lâzımdır. (320)